

Participació de les persones joves en la programació cultural de Girona

2021 · 2022

Antenes

connectant amb la cultura

Amb el suport de:

Unió Europea
Fons Europeu
de Desenvolupament Regional

Generalitat
de Catalunya

Diputació de Girona

PECT Indústries Culturals i Creatives de Girona i el seu entorn territorial.
Projecte cofinançat en un 50% pel Fons Europeu de Desenvolupament
Regional (FEDER) de la Unió Europea i en un 25% per la Diputació de Girona.

Índex

Introducció a l'estudi	3
<i>Pòster/resum: Estructura, objectius i principals dades de l'estudi</i>	<i>6</i>
VEU 1. Estudis i expertes	7
<i>Pòster/resum: Què ens diuen els estudis i les expertes de la participació cultural del jovent?</i>	<i>8</i>
Bloc 1. La joventut i joves	9
Bloc 2. La noció de cultura	10
Bloc 3. Les pràctiques culturals de la gent jove.....	11
Bloc 4. La participació juvenil en les polítiques culturals.....	16
<i>Pòster/resum: La participació cultural de les persones joves</i>	<i>20</i>
VEU 2. Els agents culturals	21
Bloc 1. Dades generals dels agents culturals.....	22
Bloc 2. Mirada general a les programacions.....	25
Bloc 3. Programació jove	28
Bloc 4. Participació cultural i joves.....	30
VEU 3. Persones joves	33
<i>Pòster/resum: Què diuen les persones joves de la programació cultural a Girona</i>	<i>34</i>
Bloc 1. Dades generals i valoració de la participació.....	36
Bloc 2. Pràctiques i experiències culturals.....	38
Bloc 2. Oferta cultural	44
Bloc 3. La participació en la programació de cultura	54
<i>Pòster/resum: Què esperen les persones joves dels espais de participació cultural?</i>	<i>57</i>
VEU 4. Experiències inspiradores	58
<i>Pòster/resum: Projectes i experiències</i>	<i>59</i>
Tancament	73
<i>Pòster/resum: Principals idees de l'estudi</i>	<i>74</i>
Bloc 1. Un punt de partida per a la participació de les persones joves en les programacions culturals.....	75
Bloc 2. Principals idees de l'estudi	77

Introducció a l'estudi

“**Antenes. Connectant amb la cultura**” té per objectiu fomentar la participació de les persones joves en les programacions culturals de la ciutat de Girona i el seu entorn.

El projecte, impulsat per l’Ajuntament de Girona i l’Oficina del Foment de les Arts, té dues fases consecutives. En primer lloc, la realització d’un estudi al voltant de la participació cultural del jovent de Girona, i en segon lloc, el desenvolupament d’una experiència pilot de mediació en la programació cultural amb persones joves.

El document “**Antenes. Estudi de la participació de les persones joves en la programació cultural de Girona**”, té per objectius oferir elements de reflexió i proposar un marc per a fonamentar tant l’experiència pilot com d’altres pràctiques basades en la participació de joves en les programacions culturals.

La **participació juvenil** (tant en les polítiques públiques com des de l’autoorganització) és una realitat arreu del territori català. Per això, aquest estudi dialoga amb aquests camps de coneixement i pràctica i amb d’altres processos d’investigació.

La **participació cultural** permet el desenvolupament de les persones a través de la vinculació amb el seu entorn. Així, l’estudi s’inscriu en el plantejament dels drets culturals i entén que les persones joves són actius culturals quan el seu entorn els reconeix i els facilita la seva participació.

Malgrat hi ha tradició en les pràctiques culturals d’accés i cocreació cultural amb joves, les experiències de **participació en la programació cultural**, són més aviat escasses. Per aquest motiu, l’estudi parteix d’una premissa: no existeix una fórmula a aplicar sinó que cal construir projectes situats en entorns concrets.

Amb aquest marc, l’estudi s’ha desenvolupat com un **procés d’escolta** en el qual s’ha volgut recollir **la veu dels actors implicats** en aquesta mena de processos a la ciutat de Girona.

Per això, “Antenes. Estudi de la participació de les persones joves en la programació cultural de Girona” és un **document de veus** amb la següent estructura:

- **Veü 1. Estudis i experts.** Recopilació d’estudis i articles d’experts per a comprendre les pràctiques culturals de la gent jove i les polítiques de participació orientades a la programació cultural.
- **Veü 2. Agents culturals.** Recull de les aportacions de diversos agents culturals de Girona i el seu entorn, per tal de conèixer en quin marc s’haurà de desenvolupar la participació.
- **Veü 3. Persones joves.** Recull de la vivència per part de les persones joves en relació a les pràctiques culturals, l’oferta cultural de Girona i el seu entorn i dels processos de participació en la programació.
- **Veü 4. Experiències inspiradores.** Recull extens, ampli i divers de projectes i accions de participació cultural i joves.

- **Tancament.** Proposta per potenciar la participació en la programació cultural de les persones joves i principals idees de l'estudi.

Es fa inevitable recordar que l'estudi s'ha realitzat entre els **mesos de juny i novembre de l'any 2021**, quan les restriccions i efectes de la pandèmia de la COVID-19 eren ben presents, dificultant el desenvolupament de les tasques pròpies d'un estudi d'aquestes característiques.

Finalment, un cop elaborat l'estudi, aquest document ha estat contrastat i ampliat per un **grup d'experts** formats per Laia Colell d'A Bao A Qu, Senén Roy, consultor de polítiques culturals d'acció comunitària i Edu Ortiz, tècnic de joventut de l'Ajuntament de Girona.

Estructura, objectius i principals dades de l'estudi

"Antenes. Estudi de la participació de persones joves en la programació cultural de Girona"
Fomentar la participació de la gent jove en les programacions culturals de la ciutat de Girona i el seu entorn.

Veü 1. Estudis i expertes.

Recopilació d'estudis i articles d'expertes per a comprendre les pràctiques culturals de la gent jove i les polítiques de participació orientades a la programació cultural.

Veü 2. Agents culturals.

Recull de les aportacions de 28 agents culturals de Girona i el seu entorn, per tal de conèixer en quin marc s'haurà de desenvolupar la participació.

Veü 3. Persones joves.

Recull de la vivència de 135 persones joves en relació a les pràctiques culturals, l'oferta cultural de Girona i el seu entorn i dels processos de participació en la programació.

Veü 4. Experiències inspiradores

Recull de 49 projectes i accions de participació cultural i joves.

Tancament.

Proposta per a potenciar la participació en la programació cultural de les persones joves i principals idees de l'estudi.

VEU 1. Estudis i expertes

Què ens diuen els estudis i les expertes de la participació cultural del jovent?

La joventut és una construcció social i és necessari no caure en la homogeneïtzació. Hi ha una diversitat de situacions i condicions de vida de les persones que tenen l'edat que considerem jove.

Els factors que condicionen la pràctica cultural són: interès, informació adequada, accessibilitat, condicionants socials i personals.

El jovent practica la cultura per a experimentar i aprendre, per compartir i relacionar-se, per desconnectar de la vida quotidiana descobrir noves maneres de ser, estar i fer.

La gent jove té una concepció restringida del concepte "cultura" i alhora tenen una pràctica cultural molt àmplia que trenca amb la visió adulta de la cultura.

Les persones joves transiten els entorns físics i virtuals, trenquen les jerarquies de valor entre les pràctiques i els espais culturals i les seves maneres de fer cultura representen una constant evolució i recreació de les formes establertes i hegemòniques.

Algunes referències: "La participació cultural de la joventut catalana 2001-2015" i "Factors que incideixen en la participació cultural de la gent jove de Catalunya" del CoNCA.

En aquest primer apartat de l'estudi, es vol oferir un marc inicial que serveixi per a desenvolupar projectes de participació en la programació cultural com a part de les polítiques culturals a la ciutat de Girona.

L'apartat comença amb una reflexió sobre la "joventut" com a construcció social, segueix amb la problematització de la noció de "cultura" en els polítics i estudis culturals i, seguidament, s'aporten dades i elements de reflexió per concebre les pràctiques culturals juvenils. Finalment, s'ofereix un possible enfocament de participació juvenil en la programació cultural.

Bloc 1. La joventut i joves

Tot i que pot semblar contradictori o fins i tot, contraproductiu, cal partir d'un fet evident: la **joventut** és una **construcció social canviant**, difícilment objectivable i on predomina la **diversitat** de situacions i estils de vida.

En el marc del projecte "**Antenes**", i en la seva fase d'estudi, la joventut s'ha definit a partir del marge d'edat que compren els **14 i els 30 anys**, seguint allò establert a l'informe del CoNCA "La participació cultural de la joventut catalana 2001-20015", però sense situar cap altra variable, factor o condicionant que permeti acotar a què ens referim amb quan diem les persones joves.

La categoria **joventut** es pot definir com una etapa que parteix de la **infantesa** i que ha de suposar una "**transició a la vida adulta**" (CONCA, 12:2016). En els darrers anys, tant en els mons acadèmic i professional com en el sentit comú majoritari, es parla també de **l'adolescència** com una etapa intermitja entre la infantesa i la joventut, fet que reforça que tant l'adolescència com la joventut són construccions socials. (Ardevol, 2018).

Parlar de joventut en el context de les societats occidentals actuals, vol dir parlar de **diversitat**. Tal com reflecteix l'estudi del CONCA es pot identificar la joventut des de la noció de "**contorns difusos**" (CoNCA, 199: 2016) amb factors diversos com "el sexe, l'edat, la situació laboral, la llengua parlada" (CoNCA, 199: 2016) i on regnen "paradoxes, contradiccions i incerteses" (CoNCA, 10:2016). Així doncs, en el conjunt poblacional que identifiquem com a joves, "trobem persones que estudien, d'altres que han deixat de fer-ho, unes que cerquen feina, d'altres que treballen i un grup molt nombrós que està a l'atur, les que viuen amb els pares, en pisos amb amics, en parella o casades i fins i tot que ja tenen descendents" (CoNCA, 199: 2016).

Aquesta realitat fa que els "projectes vitals **d'autorealització** siguin cada vegada més complexos i es **dilaten** més en el **temps**" (CoNCA, 10:2016). Alhora ens trobem en una **autonomia major** en una edat més primerenca pel que fa a la "**dimensió cultural**" (CoNCA, 10:2016).

Aquesta diversitat també és constituent de la joventut en relació a allò cultural. **Cada situació**

vital canvia el “règim de pràctiques” culturals (CoNCA, 199: 2016). Dit d’una altra manera, és més significativa la variable “cicle vital” que no pas la categoria “edat”.

En definitiva, comprendre i actuar en l’àmbit cultural amb les persones joves, implica evitar la **homogeneïtzació** i acollir la **diversitat**, tenint present que existeixen desigualtats socials que operen en les pràctiques culturals. (CoNCA, 112: 2016).

Bloc 2. La noció de cultura

Un dels primers aspectes que l’informe del CoNCA “La participació cultural de la joventut catalana 2001-2015” posa de relleu, és la necessitat d’aclarir la tensió existent entre la noció de “**cultura**” que tenen les persones joves i la que delimiten les polítiques i els estudis culturals.

Fruit de les enquestes de 2013 i 2014, s’extreuen **4 concepcions** complementàries de la noció “cultura” (CoNCA, 35:2016):

- Com a coneixement adquirit.
- Com a identitat i manera de vida d’un poble.
- Com a socialització o educació.
- Com a àmbit de la creativitat i l’art.

En ser preguntades per la cultura, la majoria de persones joves, apunten a una concepció **tradicional** (identitat i manera de vida d’un poble), i el mateix estudi situa que la noció de cultura va lligada tant a determinants **estructurals** com a les **trajectòries** vitals. Així, les persones que formen part de les classes mitjana i alta, tenen una concepció de la cultura associada a la **creativitat** i a l’**art**, mentre que les persones de classe baixa acostumen a respondre amb frases com “**no m’interessa**” (CoNCA, 155:2016).

Ara bé, el mateix estudi apunta que hi ha una distància entre la noció i la pràctica. Així, quan es pregunta per les pràctiques concretes, la gamma de possibilitats que apunten les persones joves és “**oberta, variada i dessacralitzada**” (CoNCA, 95:2016) i no sempre es correspon amb la noció restringida que tenen del concepte “cultura”.

Aquest fet, evidencia una **escletxa** entre les concepcions de cultura que defineixen les **polítiques** i **estudis** culturals i les que tenen les persones **joves**.

En aquest sentit, és necessari clarificar que el focus de l’estudi que es presenta, es centra en la participació en les programacions culturals, i per tant, on les **propostes i processos artístics** actuen com a elements necessaris de l’experiència participativa.

Bloc 3. Les pràctiques culturals de la gent jove

Aquest bloc, parteix dels informes “La participació cultural de la joventut catalana 2001-2015” i “Factors que incideixen en la participació cultural de la gent jove de Catalunya” del CoNCA. Es recullen les principals aportacions per entendre les pràctiques culturals juvenils i, finalment, s’ofereix una ampliació de la perspectiva d’anàlisi que permeti enfocar millor la participació en la programació cultural.

Els factors que condicionen la pràctica cultural

L’informe “La participació cultural de la joventut catalana 2001-2015” situa els **factors** sociodemogràfics, educatius, de temps disponible i els equipaments i dispositius com els més rellevants alhora de condicionar les pràctiques culturals de les persones joves (CoNCA, 9:2016).

L’informe “Factors que incideixen en la participació cultural de la gent jove de Catalunya”, fruit d’un treball de 18 grups focals i el seu anàlisi posterior, concreta els factors a partir de la següent classificació (CoNCA, 29:2020):

Interès per la pràctica

- Experiències precedents i significatives
- Confiança en l’operador
- Espai reconegut i protegit
- Conformitat de grup
- Oportunitat de transgressió
- Oportunitat de participar en la producció

Informació Adequada

- Canals
- Arguments
- Emissors

Accessibilitat

- Temps disponible i conciliable
- Proximitat territorial i mobilitat
- Preu
- Circumstàncies favorables
- Consentiment familiar

Condicionants socials i personals

- Grup social de pertinença
- Xarxa de relacions socials
- Capital cultural
- Estadi d’inserció social
- Estadi de salut i autonomia funcional

Evolució de les pràctiques culturals

A partir de tota la informació recollida en les diverses enquestes i estudis realitzats entre el període 2001-2015, i malgrat la dificultat que implica que les mateixes enquestes han anat variant els seus plantejaments en relació a les pràctiques culturals (CoNCA, 17:2016), a l'informe s'apunta la següent evolució de les pràctiques culturals de les persones joves:

- Entre 2001 i 2008 hi ha un **increment de la participació cultural**, entesa en un sentit ampli que inclou des del consum fins a la creació. (CoNCA, 17:2016)
- La crisi i la gran recessió, a partir de 2008, han suposat una **disminució de l'activitat cultural** de les persones joves i alhora, un creixement constant de la cultura digital. Per constatar-ho, s'apunta que abans de 2006, la gent jove parlava d'una **manca d'interès** en les propostes mentre que a les enquestes de 2013 a 2015 el factor més rellevant és el **preu d'accés** i un **augment** de les pràctiques **culturals gratuïtes**.
- En aquest període, especialment a partir de 2013, hi ha la irrupció definitiva de la **societat digital**. La presència a les llars de múltiples pantalles (ordinadors, telèfons intel·ligents i tauletes) apunten a una universalització de l'accés i creació de la cultura digital i digitalitzada. En aquest sentit, l'**escletxa digital** es vincularà més als "usos i les pràctiques, als béns i serveis" (CoNCA, 32:2016) que no pas a l'accés als dispositius. I cal plantejar-se, en aquest punt, que la **digitalització** es dona per la "via del mercat [...], en anglès, [...]" i sense necessitat d'una institució com l'escola" (CoNCA, 173:2016).

Les pràctiques culturals de les persones joves

L'informe recull un repàs exhaustiu i detallat de les pràctiques culturals de les persones joves. Evitant caure en la homogeneïtzació, a continuació, s'ofereixen aquelles consideracions més rellevants.

En primer lloc, les **pràctiques més esteses** són escoltar música, mirar la televisió, utilitzar internet i anar al cinema. Es defineix un segon nivell de pràctiques que, d'una banda, tenen una alta penetració: lectura de llibres (sovint condicionada a l'obligatorietat), escolta de la ràdio i a lectura de diaris. D'altra banda, apareixen pràctiques amb una penetració mitjana: visita de museus i monuments, assistència a teatre i galeries d'art. El tercer nivell, amb una penetració baixa o molt baixa, es situa l'assistència a espectacles de dansa i circ (CoNCA, 96:2016).

En segon lloc, es destaca que les persones joves busquen **experimentació i aprenentatges** que posin èmfasi en els processos **d'autorealització** i valoren les pràctiques que impliquen un exercici de l'**autonomia** i/o de **transició i rituals de pas** (CoNCA, 96:2016).

En tercer lloc, tenen preferència per **compartir** la pràctica cultural **amb el grup d'amics**, a diferència dels adults que ho fan "amb la parella o amb la família" (CoNCA, 96:2016) i desenvolupen una **comunicació mòbil i ubiqua**, lligada a la digitalització, on la **personalització** i la **individualització** és clau (CoNCA, 95:2016).

En quart lloc, necessiten que les pràctiques siguin "**entretingudes i relaxants**" i que permetin **desconnectar** de "l'esgotament quotidià" (CoNCA, 95:2016).

En cinquè i darrer terme, destaquen les "**competències lingüístiques en català**" i una noció lligada a la **identitat** en les persones catalanoparlants (CoNCA, 96:2016) tot i que, **el 56% parlen castellà i el 38% català** (CoNCA, 171:2016). Cal destacar que la presència del català és inferior en aquells àmbits que les joves usen més: música, cinema i videojocs (CoNCA, 96:2016).

Les diferències internes de les persones joves

L'estudi del CoNCA dedica un apartat a plantejar les diferències internes en el si de la joventut catalana respecte les pràctiques culturals. Partint de factors socials, aporta informació rellevant que evidencia la necessitat d'esquivar qualsevol visió homogeneïtzadora.

En primer lloc, es detecta un **interès més alt** en la "població juvenil **femenina**" en gairebé totes les pràctiques culturals, tret dels videojocs on predomina l'interès masculí. (CoNCA, 167:2016).

En segon lloc, l'informe assegura que la **posició social** (de classe, laboral, nivell d'estudis, etc.) no determina l'existència o inexistència d'interessos culturals si no l'adhesió a unes determinades

pràctiques o unes altres. Així, els mateixos autors de l'estudi, apunten que “queden fora de camp” el perfil de persones categoritzat com a “classe baixa i les que tenen els capitals educatius més baixos” per la incapacitat de tenir “eines necessàries” que detectin i parlin de la seva cultura (CoNCA, 202:2016). Aquest fet es podria extrapolar a d'altres pràctiques de les persones joves, independentment de la posició social que ocupin.

De totes maneres, l'informe apunta que les persones de **classe alta** es distancien de la televisió, de l'escolta de la ràdio i de jugar a videojocs, mentre que les persones de **classe baixa** hi tenen més interès. Les “**persones aturades**, amb **escàs** capital **educatiu** i de classe **baixa**” queden excloses de pràctiques com l'accés a biblioteques i museus però també a concerts. Ara bé, cal destacar que en relació als interessos hi ha “contrast i fins i tot contradicció” en el si dels diversos grups o de les categories socials definides (CoNCA, 168:2016).

Aquelles pràctiques que socialment tenen un valor d'aspiració i són cultura **hegemònica** o **legitimada**, susciten un **interès reduït** entre les persones joves (CoNCA, 170:2016).

En tercer lloc, **l'edat** és un factor clau en la diversitat interna de les persones joves, que sovint es creua amb la **capacitat d'autonomia** a tots els nivells. Així, com més edat, més interès en pràctiques vinculades a equipaments culturals expositius o l'assistència a festivals de música i com menys edat, més ús de les tecnologies i els videojocs. (CoNCA, 167:2016).

En quart lloc, també és clau el **nivell d'estudis**. Com més nivell, hi ha un interès més alt en la lectura, els monuments i les exposicions, la música clàssica, l'òpera i el teatre. (CoNCA, 167:2016).

En cinquè lloc, les persones que parlen **català** tenen més interès en la cultura de tall humanística i alhora, s'integren més en les pautes culturals legitimades (CoNCA, 167-171:2016).

Ampliant la mirada vers les pràctiques culturals juvenils

Són evidents les aportacions dels informes del CoNCA per tal d'entendre les pràctiques culturals de les persones joves, però cal anar una mica més enllà si el que es vol plantejar és una proposta de participació en la programació cultural.

Tal com apunta Pep Montes a l'article “I si el problema fos la paraula? (I)” (Montes, 2021), el mateix estudi del CoNCA demostra que és falsa “la **suposada falta d'interès** de les persones joves” que tot sovint es planteja des d'institucions i iniciatives culturals (Montes, 2021). De fet, Montes apunta que el **problema és de les polítiques i estudis culturals** al tenir una visió restringida i jeràrquica de les pràctiques culturals que provoca que no es reconeixin les pràctiques juvenils.

A més, una segona lectura dels anteriors blocs, ens permet veure que moltes de les pràctiques recollides als informes del CoNCA són d'accés i democratització i, en molts casos, des d'una òptica de **consum cultural**, deixant de banda altres pràctiques on les persones tenen un rol actiu

com a **creadores** o d'**agents** de la comunitat.

Així, es fa necessari plantejar l'existència d'una **cultura hegemònica** que determina la **legitimitat** d'unes pràctiques culturals vers d'altres i que genera, com s'ha dit, una jerarquia per la qual determinades pràctiques es reforcen des de les institucions culturals i d'altres, en queden fora. Aquesta cultura, acostuma a ser definida pels processos històrics d'acumulació de poder i es manté a través de les estructures i agents socials, educatius, culturals, mediàtics, econòmics, etc.. dominants i pel gruix de la població adulta. És el que es coneix com a "**societat adultocèntrica**" (Interacció, 2021).

Des d'aquesta perspectiva, la població juvenil sovint **recrea** els **imaginaris** socials, els **codis** de relació o les **formes** d'expressió en tant que pràctiques culturals apartant-se de la societat adulta. Així, la participació juvenil acaba suposant una ampliació de la **representació social** de la **diversitat** i va incorporant o refent nous **paradigmes culturals** que posen en tensió els hegemònics.

En aquest marc, hi ha dues **implicacions directes** per un projecte com l'"Antenes. Connectant amb la cultura" i, per extensió, a qualsevol dirigit a impulsar la participació juvenil en la programació cultural.

D'una banda, mentre no es revisi la noció de cultura, la classificació i jerarquia de les pràctiques que delimiten les polítiques i els estudis culturals, **no es podrà evitar caure en l'exclusió** d'una part de les pràctiques culturals juvenils. Això, té un impacte en la capacitat que tenen les programacions culturals de representar la realitat. És a dir, una visió resitringida de la cultura té un impacte en els **critèris de programació**, en el **suport** a determinades **pràctiques culturals** i en la **presència** de determinats discursos, estètiques i processos artístics en les programacions.

D'altra banda, mentre **no es superi la lògica del consum cultural** en les polítiques culturals, les institucions i agents no podran establir formes de comunicació, relació i interacció que superin la relació oferta-demanda, és a dir, la concepció de la població juvenil com a **potencials clients** de les programacions culturals. Dit d'una altra manera, mentre no es reconeixin les maneres de fer de les persones joves i es permeti que aquestes canviïn algunes lògiques de funcionament de les institucions culturals, el jovent no podrà mostrar-se com a **subjecte actiu** i per tant, la majoria no es relacionarà amb les programacions culturals legitimades.

Bloc 4. La participació juvenil en les polítiques culturals

En aquest quart bloc, es vol oferir situar un marc pràctic de les polítiques culturals en clau juvenil. Per això, es parteix de la proposta de polítiques culturals adreçades a les persones joves que defineix el CoNCA i es complementa amb visions més pròpies de les polítiques de joventut i educatives.

Polítiques culturals adreçades a la gent jove

A “La participació cultural de la joventut catalana 2001-2015” del CoNCA, es planteja una **visió global de la participació cultural** que inclou les pràctiques de consum, interacció, creació i cocreació. Així mateix, s’apunta la necessitat d’entendre que les **polítiques culturals** han de reconèixer i potenciar la **participació** de les persones joves.

L’informe “Factors que incideixen en la participació cultural de la gent jove de Catalunya”, desenvolupa els “Criteris de referència en l’elaboració de polítiques culturals adreçades a la gent jove” (CoNCA, 33:2020). Concretament, s’estableixen **quatre eixos d’actuació**, basats en **formes de participació**, i un seguit **d’objectius** concrets per cada un:

Eixos	Objectius
Primeres experiències culturals en centres educatius	Reforçar la funció dels centres educatius com a espais culturals en la formació de valors i interessos culturals i interlocutors amb els agents culturals de l'entorn.
Realització de pràctiques en espais culturals de referència	Oferir al jovent una xarxa d'espais culturals de referència , ubicats en altres equipaments del seu entorn i on pugui consumir i crear cultura en plena llibertat. Han de ser espais de fàcil accés i on s'escolti a la gent jove fent-la protagonista.
Participació en la programació cultural de l'entorn	Promoure la participació de la gent jove en la programació cultural a partir dels interessos diversos, tenint present els factors que incideixen en la seva elecció. També " programar amb joves " enlloc de programar "per a joves" i incloure les seves creacions en les programacions
Pràctiques culturals autogestionades	Posar en valor les pràctiques autogestionades amb un acompanyament respectuós i no paternalista que es basi en oferir suport logístic, infraestructural, financer, relacional, tècnic, organitzatiu, etc.

Partint d'aquests criteris, "Antenes. Connectant amb la cultura" és un projecte que se situa en l'eix 3 i, tal com s'ha avançat a l'apartat "Ampliant la mirada vers les pràctiques culturals de les persones joves", es considera necessari **superar la lectura dels factors socials** que determinen les **pràctiques culturals de les persones joves** per tal de fonamentar un projecte d'aquestes característiques.

Així doncs, cal entendre projectes com "Antenes. Connectant amb la cultura" com una aposta per a facilitar el **dret a la participació en la vida cultural**, que inclou l'accés i la creació però també les pràctiques en comunitat i les de participació en les decisions públiques (ICUB : 4, 2020).

Per tant, per donar forma a projectes de participació juvenil en la programació cultural, cal anar més enllà dels enfocaments de **democratització cultural**, entès com l'accés al patrimoni col·lectiu legítimat, i de **democràcia cultural**, entesa com el desenvolupament de les capacitats culturals i l'adquisició d'eines de creació, i plantejar-se en enfocament de **sobirania cultural**, segons la qual, les persones tenen el dret d'intervenir en la gestió de les polítiques i els recursos culturals del seu entorn [VVAA, Nativa, 20016].

Gent jove: agents culturals del seu entorn

Enfocar un projecte com l'“Antenes” des de la perspectiva del dret de **participació a la vida cultural**, implica reconèixer a les persones joves com a **subjectes amb agència cultural**.

En aquest sentit, són suggerents les aportacions que fa Pep Montes als articles “I si el problema fos la paraula? (I) i (II)” publicats a Polièdrica on s'ofereix una visió a partir dels mateixos informes del CoNCA. En aquest sentit, Pep Montes apareix com una veu necessària des de les polítiques i les professionals de joventut.

Al seu primer article, Montes, planteja la necessitat d'abandonar l'actitud paternalista segons la qual les persones joves han d'accedir a un **“món nou”** de la mà de les institucions i les iniciatives culturals. (Montes, 2021).

D'una banda, Montes es fa ressò de la idea que les persones joves són **“individus omnívors”** (CoNCA, 205: 2016) que combinen interessos i pràctiques culturals de diversos gèneres i àmbits artístics i que **no segueixen la jerarquia ni la fragmentació hegemònica** sinó que estan reorganitzant el paradigma cultural i comunicatiu a temps real (CoNCA, 203: 2016). D'altra banda, aposta per un **“canvi de perspectiva tècnica”** i una **aliança** entre l'àmbit cultural i els serveis de joventut amb l'objectiu d'arribar a una **majoria de la població jove** per tal de connectar-la amb el seu entorn cultural, tenint clar que **no existeix “una fórmula màgica”** i que no hi ha una manera de fer “perquè hi ha mil maneres de ser jove”. (Montes, 2021)

Al segon article, Montes planteja un **enfocament metodològic** que interpel·la als equipaments culturals i per extensió, al conjunt de professionals de la cultura.

La seva proposta comença per **“observar-escoltar-conèixer”** els interessos del jovent, oferir **“altaveus”** perquè puguin expressar des de la seva veu una “perspectiva diferent” i entendre que totes les aportacions són un **“capital cultural”** que contribueix a desenvolupar la comunitat. Així mateix, apunta que els equipaments culturals han d'estar disposats a **transformar-se** a partir d'una estratègia de “moltes i petites” accions, basada en **“comunitats d'interessos”** que permetin a les joves apropiar-se, a través de la **interacció creativa**, dels equipaments culturals i les seves propostes artístiques. Per això, cal crear **equips professionals híbrids** capaços de combinar la dinamització juvenil, la mediació cultural i l'educació de carrer per tal de generar vincles amb les persones joves i conceptualitzar processos de creació que permetin a les persones joves expressar “angoixes, frustracions o mancances, però també desitjos, il·lusions, neguits o inquietuds [...] que sempre són emocions que han de ser exterioritzades d'una manera o altra” (Montes, 2021).

Dit d'altra manera, els **equipaments culturals** -i per extensió qualsevol proposta cultural de l'entorn- s'han d'entendre, també, com a **espais per la gent jove capaç** d'escoltar, posar en valor els seus interessos i potenciar l'expressió de les singularitats contribuint tant a la seva trajectòria vital com

al desenvolupament cultural del seu entorn.

Als plantejaments de Montes, se li podria afegir la necessitat de plantejar les polítiques i programes culturals des d'una **vessant educativa**, superadora de la formació de públics.

Cal reconèixer que les **experiències culturals performen les subjectivitats** (Versebrant, 2019). Aquestes experiències tenen molt a veure amb les situacions vitals de cada persona i condicionen la relació amb les pràctiques i l'entorn cultural fins al punt que poden generar situacions de desigualtat que impliquin la **negació del desenvolupament cultural**. Una negació que es pot donar pel no reconeixement de les pròpies pràctiques però també per la impossibilitat d'apropiar-se i transformar els recursos culturals de l'entorn.

Per això, calen polítiques i programes basades en l'**adquisició d'eines culturals** que permetin, tant la construcció de **criteris, gustos i interessos** propis i compartits com també el desplegament de **l'autonomia** i les **capacitats** de relació, vinculació i creació cultural.

En definitiva i seguint a la pedagoga Violeta Núñez, els projectes culturals poden oferir experiències significatives que actuïn com a **antidestí** (Núñez, 1999). És a dir, experiències que permeten a les persones trencar amb la inèrcia dels processos d'assignació social que condicionen les trajectòries de les persones i són reproductors de les desigualtats estructurals. Des d'aquest antidestí, les persones podran resituar, de manera més conscient, els **seus itineraris de desenvolupament vital**.

La participació cultural de les persones joves

La participació cultural s'ha d'entendre com un dret que inclogui experiències de democratització, democràcia i sobirania cultural.

La participació cultural implica reconèixer i potenciar les persones joves com a subjectes amb agència cultural.

La polítiques culturals adreçades a les persones joves es poden basar en reforçar les primeres experiències culturals als centres educatius, realitzar pràctiques en espais culturals de referència, participar en la programació de l'entorn cultural i ser part de pràctiques culturals autogestionades.

La participació cultural implica pensar en les institucions, espais i projectes culturals com a projectes de i per a la gent jove. Cal una aliança entre serveis culturals i serveis de joventut i relacionar-se amb grups de joves autoorganitzats.

Algunes referències: "I si el problema fos la paraula? (I) i (II)". Pep Montes a Polièdrica, "Els drets culturals i el canvi que necessiten" (Interacció), "Cap a una nova generació de polítiques

VEU 2. Agents culturals

En aquest segon apartat, es recullen les **aportacions** a un **formulari virtual** d'alguns dels **agents** que desenvolupen **programacions culturals** a Girona.

En primer lloc, es tracta de descobrir **com són** i com **programen** aquests agents. En segon lloc, es vol conèixer com **enfoquen** la **programació adreçada** a les persones **joves**. En tercer lloc, s'esbossa com entenen i veuen la **participació juvenil en la programació cultural**.

Es tracta doncs de plantejar una **suma de mirades** i **veus** diverses que representin un **relat col·lectiu**.

Cal tenir present que els agents culturals que han respost el formulari, són **diversos** en **tipologies** segons titularitat (pública, privada, comunitària), en àmbits i expressions artístiques (música, cinema, arts visuals, etc), segons formes, formats i dimensions (equipaments, festivals, cicles, projectes) o tenint present la temporalitat (anual o puntual).

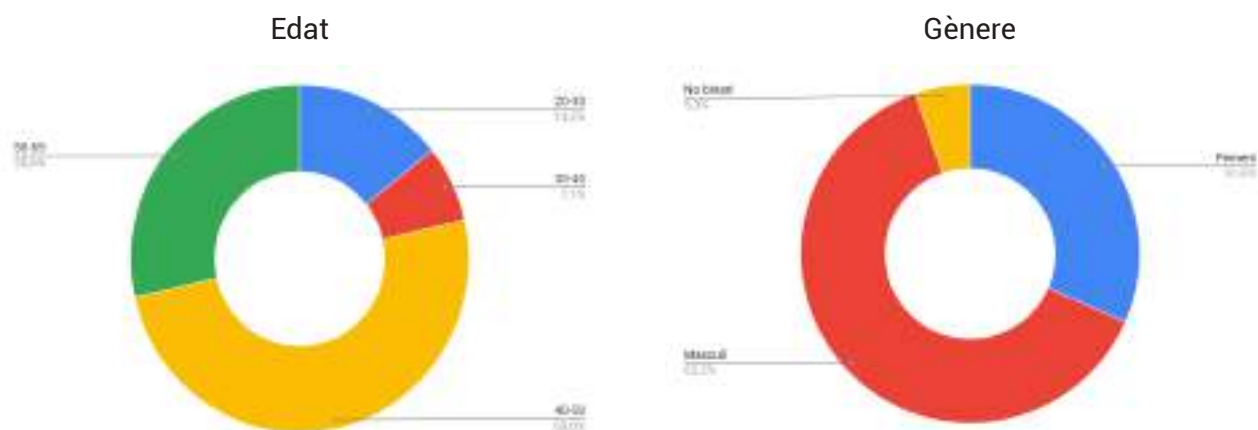
Bloc 1. Dades generals dels agents culturals

En aquest bloc es situen algunes dades per tal coneixer com són els agents culturals que han respost el formulari enviat.

Agents culturals

- A Tempo - Arts i Formació.
- Acollona't (Setmana de Cinema fantàstic i de terror de Girona).
- Associació Música & Energy
- Auditori de Girona.
- Aula d'escriptura, Festival Mot, Programació de Pensament.
- Biblioteques de Girona.
- Biblioteques municipals.
- Black Music Festival.
- Bòlit. Centre d'Art contemporani.
- Cicle A prop.
- Concerts a cegues.
- El Foment de Girona.
- El Güell Espai Jove.
- Escola Municipal d'Humanitats.
- Festival de Cinema de Girona.
- Festival Strenes.
- Festival Tempo Girona.
- Festival Z.
- Fundació Casa de la Música de les Comarques Gironines.
- Girona a Cappella Festival.
- L'Estació Espai Jove.
- La Marfà - Centre de Creació Musical.
- La Volta.
- Museu del Cinema.
- NEU! Home.
- Programació d'imatgeria festiva Mas Abella.
- Teatre Municipal de Girona.
- Temporada Alta / Bitò Produccions.

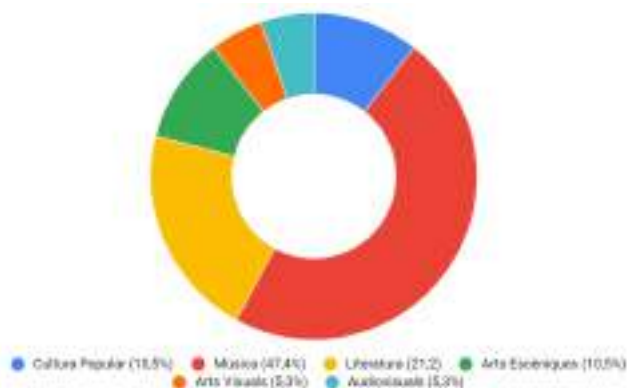
Perfils de les persones que han respost

Càrrecs

Àmbit artístic

Tipologia de l'activitat

Activitat	Agents
Exhibició i difusió de les novetats musicals catalanes, estatals o internacionals.	5
Promoció i formació de la lectura i del pensament.	4
Exhibició, foment, educació i divulgació del cinema i de les activitats que l'envolten.	3
Promoció d'una expressió cultural concreta (sound-system, black music, música a capella, d'arrels afro-americanes).	3
Exhibició i foment de les arts escèniques.	2
Difusió, foment i renovació de la cultura popular i tradicional de Girona i els Països Catalans.	2
Promoció de l'art independent i/o emergent.	2
Exhibició i projectes socials a partir de la música.	1
Exhibició i suport a la creació de les arts escèniques per a menys 30 anys.	1
Formació i educació en les arts escèniques als centres educatius.	1
Suport, formació i divulgació de la creació musical.	1
Projecte socioeducatiu i sociocultural que enllaça els joves entre si i amb el seu entorn també en esdeveniments de cultura comunitària.	1
Exhibició dels formats expositius, foment del pensament, desenvolupament de tallers amb una programació rica i diversa.	1
Arts contemporànies i artesanía a l'espai públic.	1
TOTAL	28

Els agents culturals que han respost:

- Poden ser una mostra **representativa de la tipologia d'agents** culturals públics i privats que actuen a Girona. No s'ha aconseguit arribar amb prou força als agents de caràcter comunitari i que tenen una activitat cultural continuada.
- Hi ha agents que porten a terme **programacions generalistes** i d'altres que s'orienten **específicament** a la gent jove. Dins de les programacions generalistes, n'hi ha que entenen el públic jove com a part del públic general i d'altres que ofereixen propostes concretes que saben que poden atreure més al públic jove.
- En relació a la **programació adreçada a les persones joves** hi ha quatre tipologies d'iniciatives:
 - Programació generalista i que inclou propostes pensades específicament per a joves.
 - Programació generalista que espera que sigui d'interès per la gent jove.
 - Programació on el públic jove és l'únic o principal.
 - Programació que es construeix directament amb les persones joves.

- La majoria de projectes:
 - Es dediquen a un **àmbit o llenguatge artístic** i hi ha poc creuament entre disciplines artístiques.
 - Es fan presents en la **diversitat d'espais on es programa cultura** a la ciutat de Girona.
 - Representen la diversitat d'equipaments culturals d'espais joves **públics** i d'espais i festivals **privats i comunitaris** que hi ha a Girona.

Bloc 2. Mirada general a les programacions

En aquest bloc s'analitzen les respostes dels agents culturals en relació als processos i criteris de programació, el plantejament de públics i l'avaluació de l'impacte de les programacions.

Processos de programació

La informació recollida permet oferir una visió global dels processos de programació que porten a terme els agents culturals.

Aquests processos mostren diverses maneres de fer que poden servir per a veure el grau i la facilitat d'obertura a la participació.

Sintèticament, s'ha recollit quatre processos de programació:

- **Programador/a artística** com el rol professional que treballa per pròpia intuïció i guiat per l'experiència i/o rebent el feedback de persones clau que poden ser professionals o públic habitual.
- **Processos interns** que desenvolupen equips de programació. Aquests treballen seguint una seqüència de fases (anàlisi de les necessitats - disseny programació - calendari - gestió de recursos humans i econòmics - comunicació - realització activitat - avaluació) i en molts casos amb un calendari determinat (trimestral, mensual, anual). La programació es decideix a partir d'estar al corrent de les propostes artístiques i el contacte directe amb artistes o promotors, amb convocatòries artístiques o seguint uns criteris de la programació establerts de manera formal. En alguns casos, s'apunta a l'existència de plans estratègics que guien la programació.
- **Processos en xarxa** que acostumen a desenvolupar equips tècnics generant espais continuats i formals amb agents col·laboradors. D'una banda, es creen espais com els consells artístics o d'assessors i taules o comissions de professionals. D'altra banda, hi ha projectes que treballen amb entitats, serveis, equipaments o altres agents culturals que els permet conèixer propostes artístiques locals, adaptar-se millor al territori on fan l'activitat o treballar processos participatius i/o comunitaris.
- **Processos de participació** que es desenvolupen en projectes que s'orienten específicament a la gent jove i treballen arrelats a un territori. Incorporen processos estables de cocreació

de la programació amb les persones joves i/o tenen un contacte diari amb elles que els permet detectar els seus interessos. Alhora, participen de taules de participació veïnal i tenen contacte amb el teixit dels barris.

criteris de programació

La majoria de programacions tenen criteris de programació. En alguns casos formen part de plans estratègics o tenen una formalitat que guien tot el procés. En d'altres són inspiracions per a poder prendre decisions.

Els **criteris** recollits de manera sintètica, són:

- Qualitat, bellesa o estètica de les propostes.
- Talent local i de proximitat.
- Propostes catalanes, estatals o internacionals.
- Nous llenguatges i autoria pròpia.
- Emergència i projecció de la proposta.
- Propostes fetes i interpretades per a persones de menys de 30 anys.
- Paritat de gènere.
- Inclusió social.
- Territorials i de zonificació, de l'esfera pública o temes d'interès pel públic.
- Propostes dissenyades amb altres agents social i/o el seu potencial d'impacte social.
- Encaix en projectes comunitaris o que facilitin fer accions com tallers, xerrades, jornades, trobades, entre artistes i públic.
- Que siguin resultat del diàleg amb l'ecosistema cultural del territori.
- Diversitat de propostes artístiques dins d'un àmbit llenguatge o expressió cultural concreta.
- Diversitat d'audiències: grups, procedències, llengües, etc.

Programació i públics

En general, es considera que es programa tenint present les persones que viuen a Girona i rodalies. Però es detecten **poques estratègies i dinàmiques concretes i consolidades** pel que fa a la programació per públics.

Hi ha iniciatives que fan propostes generalistes, esperant que puguin ser d'interès per un perfil de públic sense especificar. En aquests casos, es busca una oferta variada d'espectacles. D'altra banda, hi ha iniciatives que treballen programacions específiques segons moments vitals, condicions, interessos o gustos de les persones a les que volen dirigir-se.

Algunes de les iniciatives que aposten per una programació generalista, treballen la diversitat a partir de:

- La **segmentació de públics** (edat, gènere, funcional, de procedència, per gustos o interessos). També destaca alguna iniciativa per treballar la intergeneracionalitat com a aposta de programació.
- Una **relació directa amb el seu entorn més proper** en tant que projecte de proximitat.
- Una **relació de col·laboració** amb altres agents i col·lectius (institucions culturals públiques i privades, professionals, empresa privada, associacions, població “vulnerable”) del territori o segons la proposta cultural.
- **Diversificant** la presència de la proposta en diversos territoris de la ciutat i adaptant la programació en funció dels perfils poblacionals o d’acord amb els projectes del territori que els acullen i amb qui col·laboren.

Avaluació de l’impacte de les programacions

En general, els agents culturals **avaluen l’impacte de les seves propostes** amb una gran diversitat d’eines i mecanismes com poden ser els **indicadors** tècnics quantitius i qualitius, les enquestes de valoració del públic, el recull de dades estadístiques a través de la compra i assistència als espectacles. Per altra banda, destaquen aquelles propostes que s’orienten a joves i on es posa en valor l’impacte en clau socioeducatiu i dins de l’**itinerari vital** de la persona.

La valoració general de l’assistència del públic general és positiva en la gran majoria d’agents culturals. Però si ens centrem en el públic jove, les programacions generalistes apunten que cal millorar la seva assistència.

Bloc 3. Programació jove

En aquest bloc es recullen les respostes que permeten interpretar com els agents culturals programacions entenen la programació adreçada a les persones joves.

Qüestionar l'etiqueta jove

Abans de desenvolupar la informació recollida es vol compartir un seguit de reflexions que han aparegut de manera transversal en diverses de les respostes emeses al formulari.

Aquestes respostes, apunten a la necessitat d'**interrogar-se activament per la categoria "jove" o "juvenil"** com a col·lectiu social i com a agent actiu de la cultura. Aquestes aportacions, en la majoria de casos provenen d'aquells agents culturals que es relacionen directament amb persones joves.

Les reflexions plantegen la necessitat de:

- Entendre la categoria "**jove**" com una construcció social recent que va canviant segons èpoques històriques.
- Evitar caure en la **generalització i uniformització** de les persones joves. Per tant, cal treballar partint de la **diversitat** de moments vitals que pot incloure "la joventut" i tenir present els **condicionants** socioculturals, econòmiques, etc. i els itineraris vitals de cada persona.
- Posar en valor i treballar des del punt diferencial de la cultura i entendre la varietat **d'interessos, gustos i tendències** artístiques.
- Qüestionar l'etiqueta "**programació jove**" quan no ha participat cap persona jove en la seva elaboració.

Oferta adreçada a joves

Hi ha algunes ressonàncies compartides de forma transversal i apareixen adjectius com "**escueta**", "**baixa**", "**escassa**". S'apunta que no es pensa massa en la gent jove i que sovint les propostes que es programen són **mediàtiques** per assegurar un èxit de públic més enllà de valorar altres impactes.

Es critica la orientació de grans esdeveniments i del "**model festival**" que implica una centralització territorial i temporal de les programacions culturals. Es posa en valor l'oferta cultural que es fa als espais joves o en col·laboració amb aquests com a experiències que superen el model criticat.

Què és una programació jove?

Com s'ha apuntat, hi ha una pulsio que porta a qüestionar el que es considera una "programació jove". Però alhora, existeixen **dinàmiques i maneres de fer** interessants en diversos projectes que

poden orientar el desenvolupament de pràctiques concretes.

La “programació jove”, es defineix com una programació que ha de ser **dinàmica, actual, atrevida, propera, fresca, diversa i de qualitat** i que tracti temes que interessin al jovent d’una manera no arcaica ni elitista. També ha de ser una programació que es faci en **llocs diversos** i en els seus **espais quotidians**.

Es parla de **l’accessibilitat**, sobretot, associada a rebaixar el cost econòmic de les entrades. Però també es situen factors **socioculturals** com poden ser l’educació artística rebuda, l’accés de l’art a les escoles, la visió de la cultura com a “divertiment” o la poca predisposició a propostes complexes.

S’apunta la necessitat de pensar en una **comunicació** atractiva, centrada en els canals de comunicació de les persones joves i que no caigui en formats i llenguatges institucionalitzats.

Es considera que la persona jove valora la **interacció** amb artistes i amb la resta del públic durant l’estona que dura l’esdeveniment o directament en propostes que tenen components de **participació activa**.

Es planteja que la persona jove entén el consum de propostes culturals en viu com a moments de **socialització**. Per tant, és necessari facilitar la **creació d’espais de trobada** amb els altres tant abans com després de l’activitat programada. Així, es qüestionen els espais d’arquitectura excessivament formal i de funcionament institucionalitzat, així com les normes d’accés i les normatives d’usos que allunyen les joves fent que es sentin estranyes en alguns dels equipaments.

Es posen en valor activitats paral·leles com **converses** i **debats** amb artistes i/o entre el públic, els **tallers** o **projectes de creació col·lectiva** que s’organitzen en paral·lel o interseccionats a una programació. Aquestes accions combinen **l’accés** i **la pràctica** a l’art amb un desenvolupament dels **continguts** culturals que poden interessar a la gent jove.

Es reivindica la necessitat de **treballar amb joves creadors i creadores i amb creacions joves** no només per a complir amb una “quota jove”, sinó com a mostra representativa i àmplia de la realitat creativa del territori.

Aquelles experiències que es dirigeixen específicament als joves, treballen des de la **participació** entesa com la generació d’espais d’escolta, col·laboració i cocreació. També treballen **en xarxa i en col·laboració amb altres agents** del territori. Aquesta dinàmica no s’expressa només com una voluntat si no com la manera de fer que assegura un treball significatiu amb les persones joves.

Finalment, es recullen alguns reptes:

- Saber programar propostes que puguin ser **intergeneracionals** com a espais de trobada

entre persones diverses.

- Necessitat de programar més enllà de la voluntat **d'omplir l'aforament** i seguint les propostes més mediàtiques o reconegudes.
- Trobar maneres de poder **professionalitzar les persones joves** que volen dedicar-se professionalment a la cultura.
- Superar la falta de diàleg i de suport o col·laboració amb **col·lectius organitzats** de joves que poden tenir activitat de forma autònoma a l'administració.
- Saber treballar amb **dinamització juvenil** o pensar en **figures semblants** a les tècniques de biblioteca juvenil que són capaces d'establir vincles continuats amb les persones joves i detectar interessos i motivacions.

Bloc 4. Participació cultural i joves

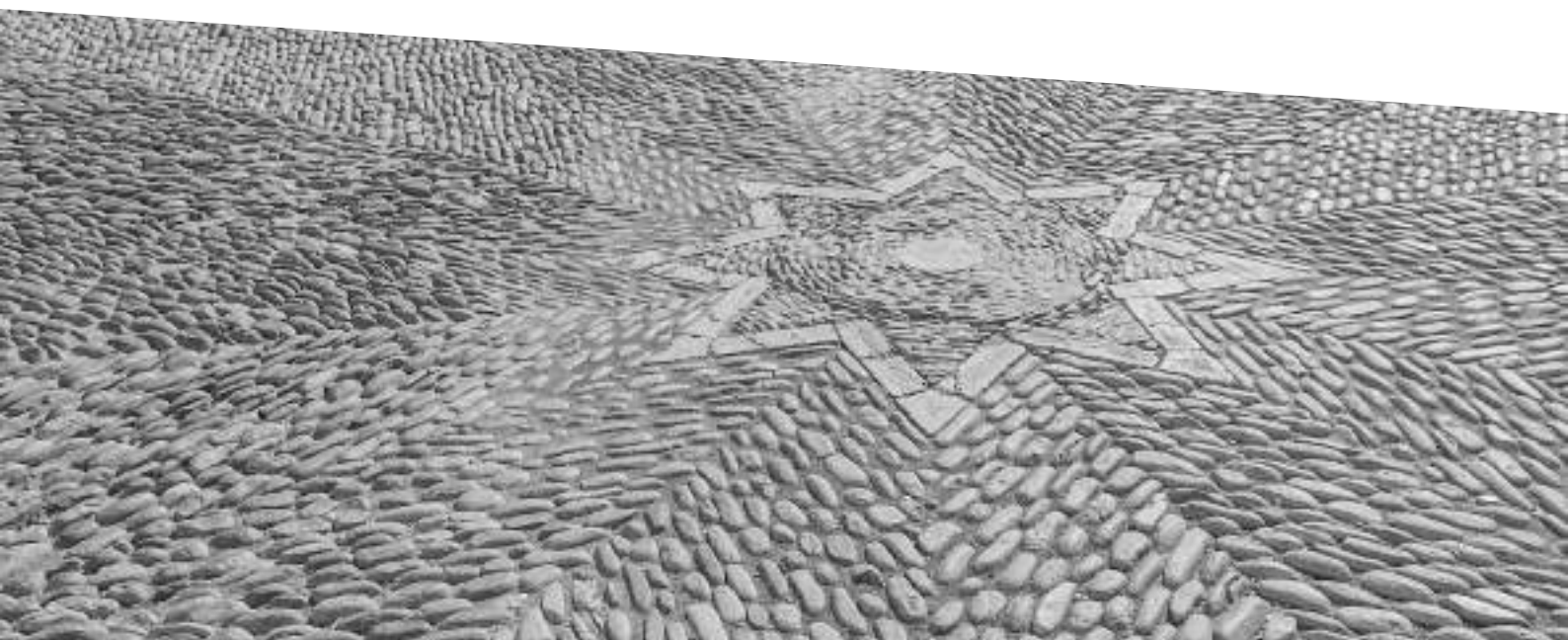
En aquest bloc es recullen les aportacions dels agents culturals que permeten veure com entenen la participació juvenil i quines poden ser les dificultats de desenvolupar-la.

Visió de la participació juvenil

En ser preguntats per la participació cultural juvenil, els agents culturals la conceben com un procés que permet **sentir-se part** d'alguna experiència col·lectiva a partir d'una proposta a l'**entorn** que s'habita. Així, es vincula la participació cultural a aquells processos vinculats a **equipaments** i **iniciatives** culturals o **pràctiques** quotidianes vinculades a l'**àmbit artístic**.

Un dels fets rellevants és el **paper que ocupa la persona jove** en el ritual cultural. En aquest sentit, s'apunta a una visió oposada entre els rols passius (públics, espectador) i els actius (creador, participant) però també s'apunta a una **complementarietat** o **trànsit** entre possibles **rols**: espectador, consumidor, creador, programador, organitzador, comunicador, etc.

Finalment, queda oberta la discussió sobre si la participació cultural ha de centrar-se en la

programació o pot potenciar-se en d'altres línies d'acció (processos de creació col·lectiva, suport a la creació jove, foment i/o respecte a l'autoorganització etc.)

Potenciar la participació juvenil

Un dels aspectes rellevants passa per detectar què poden oferir els agents culturals per tal d'obrir i **potenciar processos de participació**.

En aquest sentit, s'apunta a la necessitat que hi hagi una **escolta real i a la capacitat d'executar propostes concretes** que surtin del treball amb les persones.

Hi ha respostes que demanen començar els **projectes des de zero** a partir d'un diàleg inicial amb les persones joves i qui planteja que hi hagi un **marc** (tipus programació, temporalitat, recursos, etc) que faciliti l'ubicació del procés en el conjunt de la iniciativa.

Es remarca la necessitat que hi hagi **figures professionals** que siguin capaces d'acompanyar al grup per tal d'inserir-se en les dinàmiques de programació establertes de cada iniciativa però que també pugui flexibilitzar allò establert per adaptar-se al ritme, necessitats i interessos de les persones que participen.

Es suma la idea que hi hagi alguna **compensació** per a qui participa: aprenentatge reconegut formalment, accés a camps de coneixement experts, a persones o propostes de valor cultural, a facilitats econòmiques d'accés a la cultura, etc.

Algunes **propostes concretes** que han sortit apunten a:

- Plantejant accions i projectes des del rol d'"ambaixadors culturals".
- Obrir espais de participació per a decidir la programació artística.
- Promoure projectes participatius i amb un fort accent formatiu en el món educatiu.
- Generar espais de treball conjunt entre treballadores culturals i persones joves.
- Generar espais de col·laboració continuats amb entitats formades per a persones joves o que tinguin capacitat de convocatòria i interpel·lació de persones joves.

Dificultats internes per a la participació de les joves

Un altre aspecte clau és reconèixer les **dificultats o limitacions** internes que puguin tenir els agents culturals alhora d'obrir els espais de participació per a les persones joves.

Les principals dificultats són:

- **Horaris i espais** que es fan servir resulten poc accessibles i amables per a les persones joves.
- Les estratègies, eines i canals de **comunicació** no connecten amb les persones joves.

- Una **inèrcia** en la **programació** de les iniciatives de caire generalista que fa oblidar a les persones joves en detriment de les persones adultes i de la gent gran.
- L'existència d'una certa **resistència** a donar espais de llibertat d'expressió, decisió i corresponsabilitat a les persones joves.
- La dificultat de trobar propostes, fora de la música en directe, que puguin **interpel·lar** a un nombre suficient o elevat de persones joves.
- La **pressió** per a la rendibilitat **econòmica** i la manca de **recursos** com un element que limita les possibilitats d'experimentar o innovar amb formes diferents.

VEU 3. Persones joves

Què diuen les persones joves de la programació cultural a Girona?

Cal reconèixer i posar en valor la diversitat d'interessos, necessitats i motivacions culturals de les persones joves.

Cal replantejar l'accessibilitat (preus, horaris, maneres d'estar) a molts dels equipaments i propostes culturals.

La programació és poc arriscada i es basa massa en les propostes conegudes.

Cal canviar dinàmiques de funcionament de moltes de les iniciatives culturals.

Cal permetre que hi hagi espais de trobada i de relació abans, durant i després d'una proposta de programació.

Cal donar molt més suport a la creació feta per a persones joves.

No arriba massa informació de la programació cultural i que aquesta no és seductora ni interessant.

La programació està centrada en un públic major de 30 anys i que els de menys de 18 en prou feines poden trobar quelcom que els interessi.

La majoria de joves que assisteixen a les programacions culturals ja tenen un interès previ o estan desenvolupant un itinerari vinculat al món cultural.

Es necessiten persones que siguin facin de connexió, que puguin fer descobrir propostes culturals a les persones joves a partir dels seus interessos i motivacions.

És un repte trobar propostes de programació que siguin atractives pel jovent, per això, la participació activa pot ser una de les claus.

El model de grans festivals s'ha de replantejar per afavorir que hi hagin més propostes petites repartides al llarg de l'any i del territori.

Aquest tercer apartat, serveix per recollir la veu de les persones joves, les protagonistes del projecte “Antenes”.

Entre els mesos de juliol i octubre de 2021, s’han realitzat 16 grups focals, 10 de presencials i 6 virtuals. Han participat un total de 135 persones d’entre 14 i 30 anys en situacions i trajectòries vitals diverses.

Les sessions presencials amb convocatòria tancada s’han fet a: Casals d’Estiu, El Galliner, El Foment, La Marfà, l’Espai “Químics Jove”, l’Institut Salvador Sunyer, el CIFOG, el Cicle Formatiu d’Animació Sociocultural, el Festival Z i l’ERAM.

Les sessions virtuals amb convocatòria oberta s’han fet amb: persones vinculades a l’Estació Espai Jove, als Clubs de Lectura de les Biblioteques o activitats literàries, al projecte de “La Volta”, al grau d’Educació Social o de Comunicació Cultural de la UDG, entre d’altres.

La dinàmica plantejada als grups focals, s’ha adaptat en funció del context, l’edat i el número de participants de cada grup. L’estructura tipus de la sessió era la següent:

- Explicació del projecte “Antenes” i dels objectius dels grups focals.
- Identificar pràctiques i experiències significatives
- Recollir i parlar de la visió vers l’oferta cultural de Girona.
- Recollir propostes de millora i de l’oferta cultural i de programació concreta.

En funció del moment del procés i del grup de persones participants, també s’ha parlat de propostes pràctiques per a reduir la distància entre la programació cultural i les persones joves i de com s’imaginen els espais de participació en programació cultural.

L’anàlisi de la informació, s’estructura seguint la seqüència de sessions fetes i s’ofereix com a relat col·lectiu que ha de ser útil per a posar en valor les vivències i opinions de les persones joves en relació a l’oferta cultural i enfocar els futurs processos de participació i de programació.

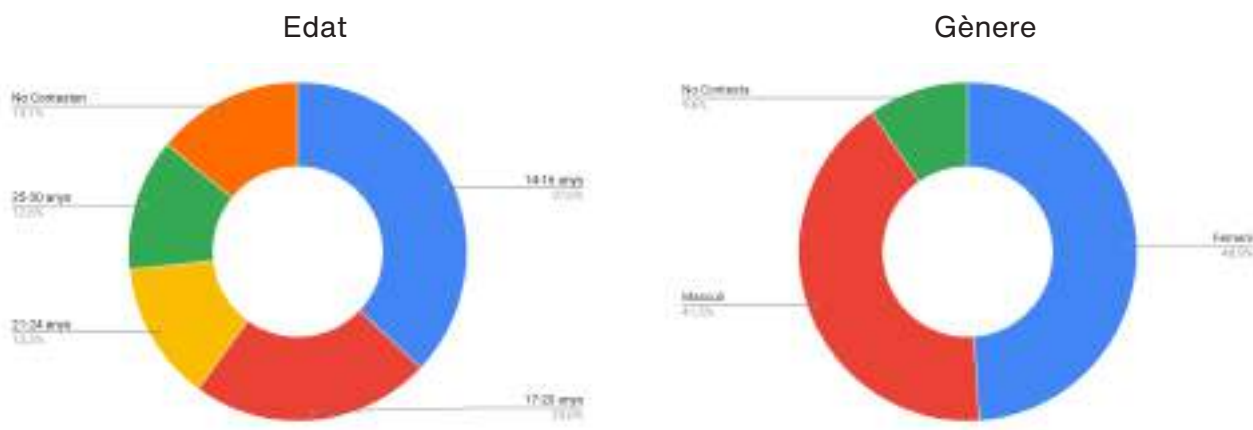

Bloc 1. Dades generals i valoració de la participació

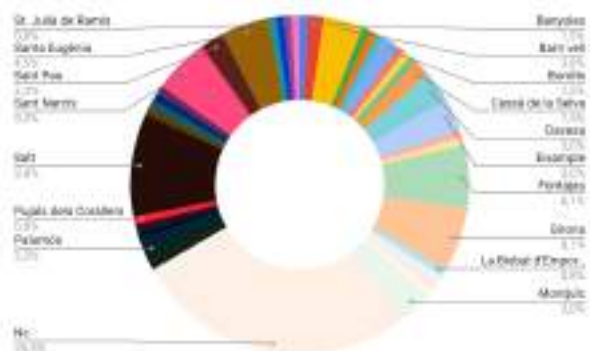
En aquest bloc es situen les dades de participació i la valoració que han fet les persones participants als **16 grups focals**.

Perfils de les persones participants

Han participat un total de **135 persones** i les dades bàsiques són:

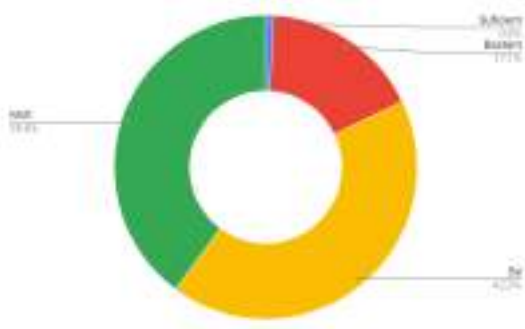
Lloc de residència

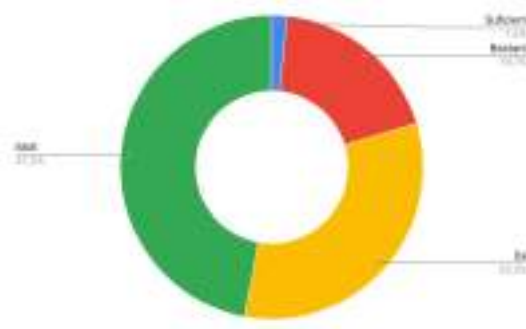
Valoracions de les persones participants

Les valoracions de les sessions partien de la pregunta “**Com valores...**” i es concretava en **factors** diferents (presentació, dinàmica, dinamitzador, participació, utilitat). Es podia respondre: Totalment insuficient / Insuficient / Suficient / Bastant / Bé / Molt.

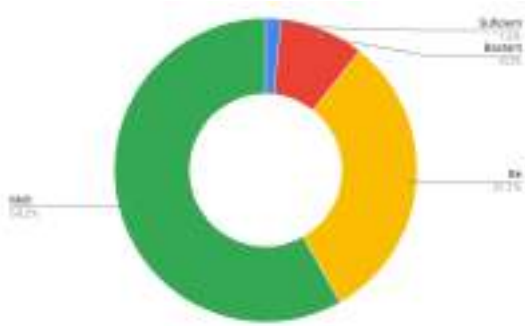
La presentació de la sessió?

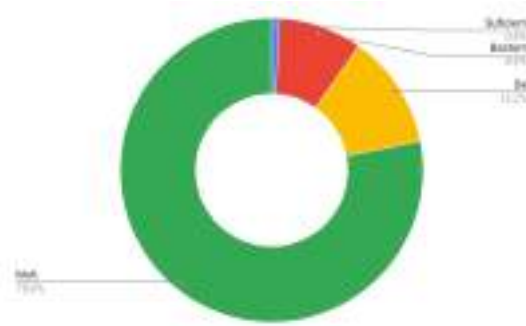
La dinàmica plantejada?

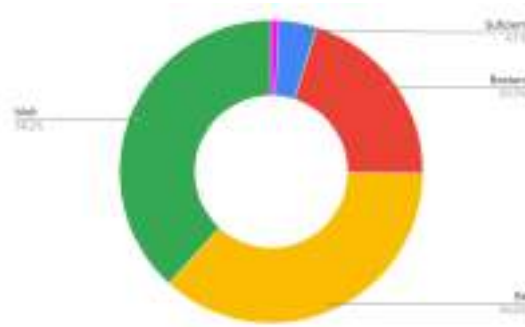
El rol del dinamitzador

M'he sentit escoltat i he pogut participar

Utilitat de la sessió

Bloc 2. Pràctiques i experiències culturals

En aquest bloc es situa la informació de les preguntes inicials de la sessió. Aquestes preguntes buscaven recollir activitats dels temps lliure i experiències culturals significatives per, sobretot, poder conèixer els motius que porten a la gent jove a considerar-les necessàries o importants per a la seva vida.

Quines activitats feu en el vostre temps lliure?

Per a llegir la informació, cal tenir present que:

- S'han agrupat algunes activitats sota un mateix paraigua ("Fer Esport" o "Organitzar actes") per tal de veure una dimensió més representativa.
- Malgrat la pregunta era de "qualsevol activitat en el temps lliure", el fet que el grup focal fos al voltant d'un projecte de participació cultural, pot haver condicionat allò que les participants van dir.

*Fer Esport Llegir Quedar amb els amics Escoltar música
Mirar pel·lícules i sèries Anar a concerts i festivals de música
Anar al cinema Ballar Fer música Cantar Videojocs Caminar
Dibuixar Escriure Oci en bars o discoteques Anar a veure
exposicions Anar al teatre Descansar Fer teatre Fer fotos Skate
Menjar Pintar Viatjar Anar a la platja Cau i esplai Estar amb la família Sortir de festa Anar a
concerts a l'aire lliure Anar a prendre algo Anar de compres Bicicleta Clubs de Lectura Conduir Cuinar
Editar videos Estar amb el nòvio Jocs de taula Manualitats Socialitzar Telèfon Tik-Tok Ajudar Anar a
la Festa Major Anar a la muntanya Anar a manifestacions Anar a un restaurant Anar a xerrades Anar al
Circ Anar al culte (església Anar al parc Anar d'acampada Aprendre pel meu compte Castellers Clubs
de cinema Conèixer llocs nous Construir Crear activitats a l'aire lliure Deures Dissenyar roba Escalar
Estudiar Excursions Excursions culturals Fer l'amor Freestyle Anar al culte Grabar Graffiti Informar-
me per saber Jugar Karaoke Mirar esports Mirar videos Organitzar actes Organitzar actes de cultura
popular Restaurants Tocar el violí Tocar la bateria Twitch Venir a l'espai jove*

En clau interpretativa, es pot considerar que:

- La majoria d'activitats dites impliquen una **posició activa** per part de la persona que la practica.
- La pràctica artística és **extensa, diversa** i molt present en les activitats que es fan al temps lliure.
- Que moltes de les activitats **superen allò artístic** però impliquen una pràctica o moment cultural.
- No hi ha una preferència entre activitats **individuals** o íntimes i les que impliquen la **socialització** amb altres persones.

Perquè necessites fer aquestes activitats al teu temps lliure?

Per a interpretar la informació, cal tenir present que s'han situat les paraules que més s'han dit, sigui en frases o de manera aïllada. En algun cas, s'han agrupat paraules que poden ser sinònimes, però alhora, es mantenen els matisos entre unes i altres.

*Desconnectar Divertir-me Descobrir Aprendre Distreure'm
Evadir-me Desfogar-se Expressar-me Alliberar-me Aïllar-me Socialitzar Amics
Relaxar-me Felicitat Gaudir Passió Satisfacció Alegria Gaudir Imaginar Autoconeixement
Inspirar-me Novetat Repte Canviar d'aires Connexió Consciència Crear Créixer Curiositat Autosuperació
Autoestima Descarregar-me Em manté viu Enriquiment Hobby Il·lusió Innovar M'agrada Mantenir-se en forma
Necessitat Nodrir-me Noves metes Sentir-me bé Per ser persona Reflexió Selfcare Sortir de la rutina Tranquil·litat*

Perquè necessites fer aquestes activitats al teu temps lliure?

També es situen algunes frases exemplars que poden ser literals o resultat d'ajuntar frases dites que expressen necessitats semblants:

*“Hem nascut, tenim un rols, semblen robots: primària, ESO, treballar...
necessito desconnectar i la cultural ho permet”*

“Sense la cultura, ens falta alguna cosa”

“Puc aïllar-me, és com una bombolla, deixo a fora les obligacions”

“És la distracció que pren més sentit a la meva vida”

“Em permet fer coses diferents, ser algú diferent, viure en un món diferent”

*“Descobreixo coses de mi mateixa o d'altres, aprenc coses que no sabia i
que em fan obrir els ulls”*

“Conec a altres persones i faig amics”

“Descobreixo nous mons”

“Em manté viu”

En clau interpretativa, es poden considerar dues necessitats o interessos majoritaris: **desconnectar** i **descobrir**. Cal apuntar que **no hi ha una jerarquia** entre viure aquestes necessitats de manera individual o fer-ho amb altres persones.

Quines experiències culturals significatives has viscut?

Per a llegir la informació, cal tenir present que:

- La **diversitat** de propostes és **molt alta** i l'exercici de síntesi podria reduir la diversitat d'experiències viscudes. Per això, s'ha optat per situar “**experiències tipus**” i ajudar a entendre què és el que s'ha dit de manera global.
- La resposta que es podia oferir, en aquest cas, ja es restringia a posar exemples d’“**experiències culturals**”.

Experiències individuals d'accés i gaudi de la cultura

La majoria d'activitats dites són de **caire individual** (llegir o escoltar música). A la majoria d'activitats la persona té un rol **d'espectadora** (mirar una pel·lícula o continguts d'internet) i d'altres, de creadora o practicant (ballar o patinar). Cal considerar, a banda, les activitats de videojoc o xarxes virtuals on la persona és alhora, **creadora i consumidora**. Pel que fa a les disciplines artístiques, destaca la **música**, la **lectura** i el **cinema** i món **audiovisual**. Hi ha un pes considerable de pràctiques **esportives**.

Experiències col·lectives a espais públics, privats o comuns

El segon bloc més referenciat, són experiències que impliquen una **presencialitat** i una **trobada amb altres persones**. Són activitats organitzades, que formen part de rituals col·lectius i on **l'experiència principal és la individual**. En aquest sentit, destaquen amb molta força els concerts de música, anar a teatre o a museus. Alhora, apareixen amb força els formats de festival de música, activitats de festa major i/o a l'espai públic.

Experiències col·lectives de creació i participació

El tercer bloc, són d'activitats impliquen una **posició marcadament activa** (fer teatre, tocar música) i que impliquen **trobar-se amb altres** (espais formatius fora l'escola). Alhora, apareixen activitats **d'aprenentatge** o **pràctica artística** que impliquen fer un activitat amb públic (crear una obra de teatre pròpia, actuar a una festa major o un festival, etc). Finalment, amb menys força apareixen experiències que impliquen **organitzar activitats** (festa major, sant Jordi, col·lectiu feminista o activitats per a altres joves).

Experiències de viatges i sortides a llocs especials

En darrera terme, apareixen els viatges o sortides que impliquen **descobrir realitats diferents** a les conegudes. Generalment, els viatges són fora del país i en alguns casos, implica fer-los sols o amb amics i amigues.

En clau interpretativa, es pot considerar que:

- Les experiències més anomenades són les **individuals d'accés** i les **col·lectives** en espais privats, públics o comuns.
- En aquest cas, no apareix reflectida la situació de pandèmia en la qual les noves tecnologies han tingut un pes específic. Això era degut a que es demana incorporar, en la mesura del possible, **experiències d'abans de la pandèmia**.

Perquè van ser experiències significatives?

Per a interpretar la informació, cal tenir present que s'ha optat per crear "frases tipus" que permetin una lectura ordenada però sense perdre una mirada a allò dit de manera particular.

Les primeres vegades....	Han estat i són els meus referents...
<p>"Van ser els primers llibres que vaig llegir" "Em va acompanyar tota la meva infantesa"</p> <p>"Va ser el primer viatge amb el meu novio" "Em vaig unir al meu grup d'amics" "Hi vam anar la meva amiga i jo soles"</p> <p>"Vaig poder sortir amb les meves amigues fins tard"</p> <p>"Va ser el primer concert en família" "Va ser complir un somni" "Vam fer-ho entre amigues" "Vaig poder canviar d'aires" "Vaig començar a estudiar el que volia"</p>	<p>"M'atrauen per allò que són i fan" "Interactuen amb els seguidors" "Em puc fer meves les cançons"</p> <p>"Han marcar una etapes de la meva vida" "M'han fet descobrir nous interessos que he pogut desenvolupar" "És un dels meus grups preferits" "Els escolto des de sempre" "Perquè és un gran artista i m'ajuda a pensar" "Els vaig poder conèixer" "Ha marcat la meva infància" "Va marcar els meus gustos" "Em va ajudar a descobrir la meva ideologia" "Saber què és el que realment m'agrada" "Perquè és la millor sèrie del món"</p>
Experiències que m'han commogut	Són un repte i un reconeixement
<p>"Toquen temes que tinc latents a la vida" "T'ajuden a ressonar amb coses que et passen a la vida" "Per sentir-me important" "M'han emocionat" "Em serveixen per desfogar-me" "He pogut expressar-me" "He sentit alegria o he rigut molt" "Vaig plorar molt" "M'han fet explotar el cor" "Perquè em vaig emocionar molt" "M'ho he passat bé" "Adrenalina pura" "Distracció" "Perquè m'il·lusiona la lectura"</p>	<p>"Experiència i competitivitat" "Sentiment" "Essència" "Llibertat de creació" "M'ajuda a estar orgullós dels meus progressos" "Reconeixement i validació" "Impressió" "Sentiment i comunitat" "Em permet connectar amb la gent sense sentir-me criticada" "Mai és tard per fer el que t'agrada fer"</p>

Em va obrir un nou món de	He pogut créixer com a persona
<p>“Nous punts de vista”</p> <p>“Ensenyar-me o ajudar-me a tenir una visió” que jo no veia i mai m’hauria imaginat”</p> <p>“Viure altres experiències”</p> <p>“Noves formes d’expressar-se”</p> <p>“Forma de veure les coses”</p> <p>“Manera de viure”</p> <p>“Veure altres realitats i conèixer la història”</p> <p>“Descobrir”</p> <p>“Perquè m’interessa la ment criminal”</p> <p>“Va despertar interès per a la ciència”</p> <p>“Perquè he pogut explorar”</p>	<p>“Em va donar una noció de la vida”</p> <p>“A sortir d’una crisi”</p> <p>“Han fet que la meva vida canviés: pensaments, sentiments...però també per fer alguna activitat nova artística, conèixer persones, etc”</p> <p>“Per ajudar-me a treure la vergonya”</p> <p>“Millorar la comunicació”</p> <p>“Passar d’introvertit a extrovertit”</p> <p>“Ser una persona més social”</p> <p>“Créixer com a persona”</p> <p>“Superació personal”</p> <p>“Ser una persona independent”</p> <p>“Autoconeixement”</p> <p>“Em va provocar una introspecció més sana”</p> <p>“A construir la meva identitat”</p> <p>“Autoconeixement”</p> <p>“Desconnectar de tot”</p> <p>“M’ha fet madurar”</p> <p>“M’ha donat informació i formació”</p>
He conegut persones, llocs, cultures, fets, expressions, situacions...	He pres consciència de la societat on visc...
<p>“Conèixer gent”</p> <p>“Conèixer llocs nous i cohesió amb amigues”</p> <p>“Conèixer noves cultures i ajudar a altres persones”</p> <p>“Conèixer amistats”</p> <p>“Per descobrir fets de la història que ens han marcat”</p>	<p>“Conèixer l’autodefensa i la sororitat”</p> <p>“Deconstruir el racisme i ser conscient”</p> <p>“Conèixer situacions difícils d’altres persones”</p> <p>“Per veure les injustícies”</p> <p>“Conèixer altres costums i cultures”</p> <p>“La interdependència amb la societat”</p> <p>“Descobrir que lo material no val tant i podem viure amb poc”</p> <p>“Perquè exposa la crua realitat”</p> <p>“Perquè em va fer pensar molt”</p> <p>“Per prendre consciència”</p> <p>“A descobrir noves realitats”</p>

Vaig connectar amb altres persones, vaig compartir, vaig fer coses en comunitat

“Amor, unió, respecte, pau”

“Perquè som joves fent coses pel poble”

“Satisfacció personal, equip unit, motivació per seguir ballant”

“Estar en un equip molt unit”

“Veure tots els passos que s’han de fer per organitzar una festa major”

“Diversitat”

“Empatia”

“Per compartir vivències”

“Sentir-se part d’un procés creatiu”

“Veure els jugadors immersos en la meva narrativa”

“Sentir-se envoltat de gent com tu”

“Em va fer connectar amb la festa i la cultura”

En clau interpretativa, es pot considerar que:

- Les respostes mostren que les experiències són importants quan tenen una **continuitat en el temps** o bé quan impliquen una **obertura** o un **canvi** en relació als processos d'**autorealització**.
- Les experiències impliquen **moltes esferes de la persona/personalitat**: intimitat, identitat, socialització, relacions interpersonal, política, etc.
- Les respostes permeten posar en valor el fet que l'**art** connecta amb la part més **sensible** de les persones i contribueix al seu **desenvolupament** humà.

Bloc 3. Oferta cultural

En aquest bloc, es situa la informació relativa a l’oferta cultural de Girona adreçada a les persones joves. S’ofereix un recull de les respostes acumulades en forma d’imaginari compartit en relació a la programació cultural d’equipaments, d’espais, festivals, cicles, etc. També s’ofereix un llistat de propostes culturals concretes, per tal de conèixer gustos i interessos de present i de futur.

Quins equipaments, espais, festivals, cicles, esdeveniments i activitats, siguin públiques, privades o comunitàries, coneixes de la ciutat de Girona i els seus voltants?

Per a interpretar la informació, cal tenir present que:

- L’exercici és útil durant la sessió per tal de situar a les joves i a la persona dinamitzadora en el **marc d’actuació del projecte “Antenes”**. En cap cas, s’entrava a corregir, ampliar o afegir allò que les joves deien.
- S’ha bolcat tot allò dit **sense fer agrupacions** segons tipologies d’iniciatives.

- No s'ha d'interpretar el resultat com un fet contrastat vers una mostra representativa de les persones joves de Girona, sinó com una mostra de **l'imaginari de les persones participants als grups focals**.

*Auditori de Girona Teatre Municipal La Mirona La Planeta
 Equipaments esportius Espais joves Fires de Girona Ocine
 Biblioteques CaixaForum La Mercè Temps de Flors Centres Cívics
 El Galliner La Devesa Barraques Casa de cultura Cinema Albeniz Festival Strenes
 Sala Platea Teatre de Salt Catedral Festes populars i de carrer GEIEG Llibreries Museu
 del cinema Temporada Alta El Canal Tempo sota les estrelles Black Music Festival Cinema
 Espai Gironès Espai Marfà La Coma-Cross Museus i exposicions Ateneu Coma-Cross Ateneu
 Salvadora Catà Boles-Plaça de Jaume Vicens Vives El Foment Konig Les Bernardes Lux Taverna
 Catalana UDG Bòlit Càritas Cifog Circ Creu Roja El Context Festival Insomni Firal de Girona FITAG GiroCòmic
 Escènit La Bohème La Volta Monart Parc del migdia Salseo Alberg juvenil Ateneu 24 de juny Ateneu el Forn Bars i restaurants
 Bohème Botiga Zeppelin Cal Milo (escalada) Calçotada Carles Rahola Casino Catalunya Stars Celler de Can Roca Centre Obert Cinema
 a Cel Obert Cinema Espai Gironès Cinema Truffaut Circ de Nadal CSO El Kolmo CSO El Rusk Cucut Diada de Gegants Dijous universitari
 El Cercle El Sunset El Xixa Era de Cal Cigarro Escola Municipal de Música Espai 22 Eufòria EUMES Ferrish Fest Festival de cine LGBTI+
 Festival de Cinema Festival Neu Fira gastronòmica GiroRap La Moderna Manaies i la Fal·lera Micro Girona Mondo Museu d'història de
 l'art Museu dels jueus Nits de Jazz Notes al parc Oktoberfest Palau Firal Pastorets Plaça 1 d'octubre Plaça de l'Assumpció Plaça de la
 independència Plaça Llibertat de Salt Sant Fèlix Scarlett Skatepark de Fontajau Soho Sunset UAP*

Com veus i vius l'oferta cultural adreçada a la gent jove a la ciutat de Girona?

Per a interpretar la informació cal tenir present que s'ha treballat en una **síntesi per temes o àmbits** i que s'ha optat per a recuperar **frases literals** o bé per a **redactar-ne** a partir d'allò que han dit.

“No tots som iguals, ni ens agrada el mateix...”

En moltes sessions, sobretot quan les persones tenen més de 20 anys, es manifestava la necessitat de **reconèixer i posar en valor la diversitat** que hi pot haver en la categoria “jove”, sobretot, si aquesta es basa en un criteri d'edat (14-30 anys) com és el cas de l'estudi. Els canvis en aquest període vital són constants, la distància en les maneres de ser i les situacions que es van vivin també.

“No m'arriba la informació”

Una dels factors més comuns entre les persones participants ha estat dir que **no els arriba la informació**. Això es deu a que allà on ells són presents (xarxes virtuals i espais físics de referència) no hi arriba la informació relativa a la programació cultural.

Els perfils d'edat més jove, **no consulten la informació** que poden veure i encara no tenen massa interacció a les xarxes virtuals. Els perfils d'edat més elevada, asseguren que quan els arriba la

informació o quan la van a buscar, **no els crida l'atenció**.

La majoria de participants que tenen perfils a les xarxes virtuals, asseguren que **no segueixen als usuaris institucionals, d'equipaments o de festivals**. En tot cas, segueixen directament als artistes i és a partir d'ells que saben on els poden veure.

“És fàcil veure que ho ha fet una persona adulta”

En relació a les campanyes de comunicació, les persones d'entre 18 i 30 anys, asseguren que veuen clarament quan **una campanya va dirigida a elles però l'ha fet una persona adulta**. Diuen que no els crida l'atenció i que no l'acostumen a mirar.

“Tenim pocs diners, si els gastem, hem de saber que valdrà la pena”

Un altre factor determinant és la **capacitat econòmica** de les persones joves i els **preus** d'accés i entrades a moltes de les propostes. Aquesta és una realitat per aquelles joves amb un perfil d'edat més alt i que poden començar a treballar. Els perfils de menys edat, han de negociar amb la seva família per anar a veure algun espectacle. La clau, més enllà de detectar la situació, és entendre el paper de la comunicació i la difusió en clau de recomanació cultural.

“El que fan... no és per nosaltres. És per a +30 anys”

Hi ha persones que sí que consulten la programació i que tenen la costum de gaudir de propostes artístiques. D'aquest grup de persones, és majoritària la visió que la programació **no es fa pensant en les persones joves si no en les adultes i grans**. S'apunta que en relació a la música hi ha poca diversitat en la programació i que en les arts escèniques no es programa per a joves.

També hi ha un gruix de participants que asseguren que sí que hi ha propostes per a joves, però que sovint no arriba la informació i que massa sovint són propostes que **intenten agradar a les joves** però no ho acaben d'aconseguir.

S'assegura que hi ha poques **propostes de 14 a 18 anys** i, que a més, molt sovint depenen de la seva família o tutors legals per poder-les gaudir. En canvi, en el cas de les persones de 18 a 25 anys, acostumen a dir que **no els interessa la programació**. A partir dels 25 anys, comença a aparèixer un **criteri propi** i certa trajectòria en veure propostes, però la mirada acostuma a ser crítica.

“M'interessa, però sempre és el mateix...”

Algunes persones, sobretot les d'edat més alta, apunten que hi ha propostes pensades per a joves, però que són **mediàtiques** i sovint es concentren en **grans equipaments i festivals d'estiu**.

Les persones amb itineraris vitals vinculats a les arts, troben a faltar una programació més **contemporània, experimental, atrevida, interactiva o provocativa**. Les mateixes persones apunten que cal treballar la predisposició de la gent jove a descobrir propostes noves.

“Només hi anem nosaltres, que ja fem activitats artístiques”

Les persones amb un perfil d'edat més elevat, apunten que són elles i, concretament, les que estan vinculades a altres projectes artístics o culturals, les qui gaudeixen de la programació cultural. En canvi, amics i amigues seves **no se senten gens interpel·lades per a l'oferta cultural**.

“Cal que el món adult s'adapti a nosaltres... i després, nosaltres al món adult”

Es reivindica la necessitat que siguin les persones que programen i el món adult en general, qui **s'adapti a les dinàmiques i interessos de les persones joves**. Aquesta reivindicació, que s'estén en persones de més de 20 anys, no és un queixa sinó que es fa des d'una **voluntat constructiva** i d'entesa que aposta perquè les programacions puguin interessar a més persones joves.

“Si t'obren la porta... hi entres”

Algunes persones, independentment de l'edat, posen de manifest que s'han trobat amb altres persones que els han facilitat una **porta d'entrada al món cultural**. Es parla de mares, bibliotecàries, dinamitzadors juvenils o professores de teatre. Aquestes persones **actuen d'enllaç** i esdevenen fonamentals perquè la gent jove pugui conèixer què hi ha a la ciutat i començar o seguir fent **itineraris** a partir dels seus gustos i interessos.

“Només hem anat al teatre amb l'escola o l'institut”

Es considera que calen més **experiències de contacte directe amb la cultura i l'art** en els entorns educatius, inclús, més enllà de l'escola. Es reconeix que durant la primària hi ha algunes activitats, però a secundària desapareixen. Alhora, es planteja que cal repensar les activitats perquè siguin més **atractives i significatives**.

“Volem que es toquin temes de la vida, no tenen perquè ser “temes de joves” però sobretot, que no ens tractin com a nens petits”

En alguns casos i a partir dels 18 anys, es reivindica que calen propostes **agosarades i atrevides** en les **temàtiques** que es tractin, però també, que impliquin algun tipus **d'interacció** amb el públic o, si més no, que siguin directes i provocadores.

“Hi ha d'haver espais de trobada, relació...de poder-te quedar un cop s'ha acabat i poder parlar.

“Que no ens facin fora... o que ens deixin estar a fora”

Una idea de consens, sobretot a partir dels 16 anys, és la necessitat d'entendre que les propostes d'activitats o espectacles són **espais de trobada, socialització, interacció**, etc. entre les persones joves. Així com els adults acostumen a “entrar-mirar-sortir”, les persones joves volen “**estar-gaudir-compartir**”.

“Volem crear, poseu-nos-ho fàcil”

En molts casos, es parla de la **falta de suport a la creació jove**. Sobretot, ho diuen persones vinculades a les **arts escèniques** i parlen de la dificultat d'accés a espais per a poder crear i per a poder exhibir. Es qüestiona l'**excessiva burocratització** de les beques i suports i sovint, aquestes deixen fora aquelles creacions que són fruit de **processos experimentals i/o comunitaris**.

D'altra banda, s'apunta que a les programacions culturals **no hi apareix la creació jove** del territori i si es fa, massa sovint és com a proposta **amateur**, dificultant la professionalització de les persones més joves.

“El model de festivals ens agrada, però fa que durant l'any no passin més coses... cal canviar o repensar el model cultural”

El model cultural basat en grans festivals i esdeveniments multitudinaris, agrada a les persones joves, sempre i quan sigui **accessible** i esdevingui un espai de **trobada** i **socialització**, de **festa** i/o de **descoberta** de propostes interessants.

Ahora, apareix una visió força compartida per aquelles persones que tenen més de 18 anys i que estan desenvolupant itineraris artístics i culturals: es qüestiona el “**model cultural de Girona**”, entès com la creació d'una marca per atreure el **turisme**.

Aquest model, **centralitza** les propostes en grans equipaments i esdeveniments, sobretot, al centre i durant l'època d'estiu. Això provoca que sigui difícil fer iniciatives privades o comunitàries fora d'aquesta lògica, que sovint queden ofegades o emergents malgrat el seu potencial. Es planteja una crítica a un model que potencia **pocs focus i molt grans** adreçats al visitant i no pas a una cultura de **focus petits però diversos i arrelats** a territoris o comunitats concretes.

La programació acostuma a seguir un **criteri de rendibilitat econòmica** i d'omplir aforaments. Això fa que hi hagi una visió estreta de l'art, fins i tot, **elitista** i poc evolucionada a les noves formes d'expressió. Es comenta que es programa segons **modos i de manera previsible**. Això fa que tant els temes com els formats, no interpel·lin a les persones joves.

S'afegeix que un impacte directe d'aquest model és que hi ha **poc suport a la creació local i jove**,

allò que passa als **barris** o a propostes més experimentals, contemporànies i/o comunitàries. De fet, es qüestiona que es vulguin obrir processos de participació i que **no es facilitin les coses a projectes autogestionats** per a les persones joves i la falta de recursos en projectes situats en barris.

Finalment, s'apunta que el model es basa en una visió d'**indústries culturals** i no en una visió d'**ecosistemes o comunitats culturals**. Alhora, s'apunta que hi ha una inèrcia que està desdibuixant la importància que han tingut algunes arts com poden ser el cinema o que no es potencia la literatura i les arts més contemporànies.

Quines propostes faries per a millorar la distància que hem detectat entre la programació cultural i les persones joves?

Es situen les respostes a partir d'una classificació de factors, elements o temes que segueix una lògica semblant a allò recollit en el formulari dels agents culturals i en la mateixa visió del jovent respecte de l'oferta cultural.

Pel que fa a l'**accessibilitat**, no totes les persones joves saben que poden gaudir del carnet de descomptes en cultura. Moltes apunten a la necessitat que la programació sigui accessible (barata o gratuïta) i que s'ofereixin més packs d'entrada a joves i a grups de joves. També s'apunta que en alguns casos, es podria facilitar el transport per part de la organització.

Pel que fa a la **comunicació** amb una visió global, es demana que la comunicació sigui atrevida i directa i que connecti amb allò emocional. Ha de ser visual o audiovisual, que tingui un factor sorpresa i imprevisible, que aparegui en els llocs de referència de la gent jove i que proposi alguna interacció. Alhora, s'apunta a la necessitat de segmentar la comunicació segons la diversitat d'edats de les joves i d'evitar campanyes que es nota que les han fet persones adultes. Es planteja, doncs, la comunicació com una part més activa de les programacions.

Pel que fa a **canals i eines de comunicació**:

- *Noves tecnologies*: La majoria de propostes apunten a la necessitat de crear un APP pel mòbil que sigui útil, visual i pensada per a i amb persones joves. També apareix la necessitat de tenir un portal web de referència més intuïtiu on es pugui mirar la programació amb més extensió. Per a les dues propostes, es parla de la possibilitat de segmentar per a interessos però també es qüestiona perquè condiciona la tria en el futur. En alguns casos, es reclama que hi hagi interactivitat (per exemple: poder puntuar, recomanar o deixar comentaris de valoració de les propostes).
- *Xarxes virtuals*: S'apunta la necessitat de fer-se present a les xarxes virtuals en tant que espais de relació i comunicació de gent jove. Es proposa la possibilitat que hi hagi un sol perfil en el qual es pugui difondre tota l'activitat. També es plantegen processos interactius com promocions d'entrades o enquestes per a recollir interessos o propostes i la necessitat

de fer anuncis per arribar a molta més gent. Finalment, es diu que es pot treballar amb persones que siguin referents pels joves a les xarxes.

- *Accions presencials:* Es proposa fer molta més difusió als centres educatius i als espais públics que siguin de referència per les persones joves mitjançant xerrades de difusió, accions atractives i altres eines que impliquin una interacció mínima.
- *Materials de difusió:* Els cartells i tríptics només funcionen en el cas que es troben fàcilment en llocs de referència per la gent jove (centres educatius i socioculturals, sales de concert, discoteques, bars musicals, places, etc.).

Pel que fa a la **programació**:

- Cal promocionar una cultura més interactiva o participativa, no tant contemplativa.
- Repensar alguns formats i activitats: més activitats a l'aire lliure com mostres, tallers, accions provocadores, fer rutes i passejades amb punts d'intervenció artística, emular els clubs de lectura però d'arts en viu o d'altres tipus d'art, potenciar activitats paral·leles als espectacles, etc.
- Buscar posades en escena i temàtiques que siguin tractades des de la provocació, allò políticament incorrecte, que cridi l'atenció.
- Diversificar la programació dins la diversitat de les persones joves (edats, gènere, temàtiques, gustos, interessos, etc)
- Promocionar la participació de joves en la programació: enquestes senzilles i ràpides a les xarxes, enquestes més complexes a equipaments, processos i espais de programació amb joves, etc.
- Potenciar equipaments culturals poc usats per a les programacions culturals, però que són de referència per la gent jove.
- Donar a conèixer la totalitat d'equipaments culturals de Girona i què és allò que un/a jove hi pot trobar.
- Generar espais híbrids de trobada, socialització, gaudir i consum d'art emulant el que pot passar en bars culturals o musicals i ateneus populars.
- Crear un projecte amb continuïtat que s'allunyi dels esdeveniments aïllats i puntuals.
- Contractació de persones joves als equips professionals que programen cultura.

En relació a la necessitat de generar **espais amables, de trobada**, socialització i interacció, les propostes són:

- Pensar en espais flexibles i adaptables a nivell d'horaris, mobiliari, usos, etc.
- Prendre de referència espais com a exemples d'espais lliures, de trobada i de creació de comunitat: un skatepark, El Galliner, un festival autoorganitzat per joves que fa servir un equipament públic o que es fa a una plaça, un bar musical que és un espai informal i sense massa barreres de cap tipus, etc.
- Evitar reproduir els formats d'equipament a l'espai públic (tanques, valles altes, cadires, tapar la visibilitat) com ha passat durant la COVID.
- Relaxar les normes no escrites de comportament i oferir espais concrets que puguin

assemblar-se als bancs o places dels carrers o també amb els bars i ateneus populars.

- Buscar activitats com els cercles del públic o les xerrades amb companyies.
- Connectar a persones joves que tenen interès o inclús estan fent un itinerari formatiu i/o professionalitzador en les arts amb persones que hi estiguin treballant.
- Generar un relació més flexible entre el dins i el fora dels edificis.
- Potenciar el treball en xarxa amb els equipaments de joves que apleguen a joves amb inquietuds diverses.

Finalment, apareix l'àmbit de la **participació** com una estratègia per a reduir la distància:

- Crear accions o eines per a rebre feedback de la gent jove des de la horitzontalitat.
- Potenciar beques de creació, programació o de gestió en el marc de les programacions.
- Treballar amb les persones joves creadores locals.
- Que les joves puguin ser prescriptores (recomanar propostes) i altaveu (difondre propostes).
- Processos de programació conjunt.
- Fer grups de joves que vagin a veure espectacles junts, emulant, d'alguna manera, els clubs de lectura de les biblioteques.

Quines propostes culturals t'agradaria viure a Girona?

Es situen les respostes partint d'una classificació de **llenguatges artístics o d'expressió cultural** i es complementa amb algunes consideracions qualitatives extretes d'allò dit durant els grups focals.

Llenguatge artístic o expressió cultural

Música

Festival amb grups coneguts.

Festival de música (electrònica, urban, rock) a l'aire lliure i accessible.

Festival de música amb grups emergents.

Festival de música de llarga durada per tota la ciutat amb repertori de gènere, estil, cultura.

Festival de músiques de diferents tipus per a tota la ciutat.

Festival Rolling Loud a Girona.

Festival tipus Acústica de Figueres.

Més concerts tant d'artistes molt coneguts com no tan coneguts.

Música improvisada.

Tallers gratuïts de producció musical.

Festival estil Canet Rock

Més varietat d'artistes als concerts de música.

Música al carrer.

Concerts a l'aire lliure i gratuïts.

Concerts amb artistes internacionals.

Bars i cafeteries amb música en directe.

Teatre

Espais de propostes escèniques lliures.

Festival de joves, de grups i companyies d'arreu del país. Durant un mes, actuacions pràcticament diàries. Utilitzar els instituts, els espais que tenen com a teatres o sales polivalents, per fer totes les actuacions.

Festival de teatre al carrer.

Festival de teatre als parcs i gratuït.

Festival de teatre tant de carrer com de sala amb espectacles fets per persones joves i a l'estil del "Torneig de dramaturgia".

Concert de música

Concert de flamenco.

Concert de heavy (metallica, AC/DC, SOAD) a l'aire lliure (Fontajau).

Concert i espectacle de Hip Hop.

Concerts a l'aire lliure de rock català.

Concerts artistes internacionals (Duki, Bad Bunny, J Balvin, The weeknd, Billie Eilish, Trueno, Central Cee).

Concerts de grups coneguts al carrer.

Concerts de grups i cantants poc coneguts.

Concerts de rap i hip-hop.

Concerts oberts.

Concerts: ColdPlay, One, Rauw, Alejandro, Antonio Recio, Los Chunguitos, Sopa de Cabra, Joan Dausà, Els Pets, Lluís Llach

Suu, Txarango, Els Catarres, Els Pets

Joan Manuel Serrat, Buhos, Gerard Quintana, Manel, Doctor Prats

Estopa, Melendi, Oques Grasses

Itaca Band, Zoo, Nil Moliner, C Tangana, Adala, Pawn Gang, Santa Salut, Iseo, Rosalia, Jordan Peterson, Queen, Rels B

Cecilio G, Rosalía, Pawng Gang, El Morad, Bad Gyal, El Kanka, Muchachito Bombo Infierno, C.Tangana, Republic, Imagine Dragons.

Art urbà

Exposició de graffitis a l'aire lliure.

Projecte murs lliures als barris

Festival de break al carrer.

Festival de pintura al carrer.

Festival de rap a la platja.

Jornada de FMS (FreeStyle Master Series).

Tallers pràctics de grafits i art urbà.

Cinema

Clubs temàtics.

Festivals de curtmetratges amateurs.

Pel·lícules de por, ciència ficció, fantasia, comèdia, comèdia romàntica).

Que els cinemes tinguin un catàleg més gran de pel·lícules.

Entrades al cinema més barates

Autocine o cinema a l'aire lliure.

Dansa

Festival de dansa al carrer.

Diferents espais a la ciutat on compartir experiències de ball i dansa.

Festival de dansa urbana.

Festival de Dembow.

Literatura

Fira d'intercanvi de llibres.

Fira del llibre i de la música.

Bars amb lectures poètiques (com l'Horignal de Barcelona).

Actes populars

Castellers de diferents municipis del Gironès.

Cultura popular tradicional i tradicional-moderna.

Festes de barri.

Hi ha un seguit de propostes que no responen tant a l'àmbit artístic si no a una **intencionalitat educativa** (tallers, cursos, debats, xerrades, vermutos temàtics, processos de participació) o a la **trobada amb artistes** tant internacionals com locals (assistència a assajos, espais de conversa conjunta, visites als seus llocs de creació i exhibició o xerrades als instituts).

Cal considerar que també apareix amb força un seguit de propostes que contribueixen al **suport i promoció de la creació jove** (espais polivalents, espais d'art jove, exposicions al carrer, festival amb artistes joves, facilitat d'actuar al carrer) i fins i tot, a la seva **autoorganització** (obres de teatre, espais, projectes o accions al carrer i organització col·lectiva d'esdeveniments com poden ser unes jornades culturals, un festival etc.)

Alhora, una lectura transversal ens permet veure que el **festival** és el format estès i que el **carrer** és l'espai predilecte, si bé apareixen **espais petits** per activitats col·lectives (bar i cafè cultural, sala d'exposicions, biblioteques).

Amb menys força però sent significatiu, apareix el món del **circ**, el **monòleg** i la **comèdia** o els **festivals i fires temàtiques** (LGTBI+, esportives, històriques, de productes de proximitat) així com el format **d'acampada jove** o les accions vinculades a les **noves tecnologies** (Lan Party, Mapping, etc).

Finalment, també es fan propostes de **temes, fets o continguts culturals** que interessin a les persones participants:

- Identitat i salut: física, mental, emocional, psicològica, comunicació, expressió.
- Gènere i Sexualitat: educació sexual, sexualitat, feminismes, identitats de gènere i orientacions sexuals, violències, transexualitat, LGTBI+.
- Amor i relacions afectives: amor romàntic, relacions lliures, relacions obertes, poliamor.
- Igualtat: antiracisme, diversitat funcional, inclusió social.
- Dol i mort
- Memòria històrica
- Procesos de migració
- Canvi climàtic
- Intel·ligències múltiples
- Orientació juvenil

Bloc 4. La participació en la programació de cultura

En aquest bloc, es recull allò que les persones participants han dit al voltant de com haurien de ser els projectes, espais o processos de participació.

Mentoratge

Es demana que hi hagi una **figura de mentoratge i/o acompanyament**, capaç de crear vincles amb les joves i que faciliti processos que poden ser complexos. Aquesta figura ha de representar un lideratge positiu, que equilibri el guiatge amb la llibertat del grup. Així mateix, es demana que pugui connectar a les persones amb els seus interessos i les programacions, espais i iniciatives del seu entorn.

Més enllà de les persones interessades

S'apunta que és clau destinar esforços continuats per tal de **donar a conèixer el projecte a les persones joves**. Dit en altres paraules, es tracta de no quedar-se només amb aquelles persones que estan molt interessades i que segurament, estan fent itineraris vitals vinculats a l'art. En aquest sentit, potser les persones interessades han d'implicar-se com a **altaveus** per tal d'arribar a més persones.

Comoditat i flexibilitat

L'espai ha de facilitar que les persones participants es sentin **còmodes** i puguin **expressar** les seves idees i propostes amb llibertat, on la **presencialitat** sigui un element clau per a generar **vincles** i on el **ritme** el marqui l'evolució del propi grup.

Compromís

És necessari treballar i anar treballant el **compromís de les participants**. Això es pot fer amb accions concretes i conscients però també definint un calendari fixat que asseguri la visió temporal necessària.

Arrelar-se

El **procés** s'ha **d'arrelar al territori**, treballar amb una visió **d'ecosistema** educatiu i cultural i potenciar les interrelacions entre persones i agents.

Acció

S'ha de **basar en l'acció** més que en la idea de projecte. Es demana clarificar la **finalitat** del procés i de cada acció i diferenciar bé aquelles accions que poden ser curtes en el **temps** (enquestes) de les que poden suposar un procés llarg (programació conjunta).

Capacitació

El procés ha de servir per a **capacitar a les persones oferint les eines** necessària per a poder desenvolupar l'acció cultural, en aquest cas, en tot el procés de gestió que implica una programació cultural i que pot anar des de la ideació fins a la comunicació, producció, execució, etc. Es tracta de fer-ho des d'una **posició no vertical**, compartint experiències i trajectòries de persones que puguin ser inspiradores o referents per a les joves.

Ecosistema cultural

Es considera clau poder **conèixer l'ecosistema cultural** de Girona. Això vol dir poder visitar equipaments i espais, descobrir festivals i cicles i anar a veure propostes d'activitats concretes. Per a fer-ho, és clau **connectar amb els interessos** de les persones joves però també oferir activitats que obrin nous camins.

Connectar amb les creadores

Es valora com una proposta suggerent que al llarg del procés es puguin fer **trobades amb persones creadores de Girona** per tal que aquestes puguin triangular entre les joves i els agents culturals programadors a partir de les seves experiències professionals i alhora, generar **processos creatius continuats** que acabin sent programats.

Trobar-se amb els equips professionals

S'afegeix que és necessari que les **persones i equips professionals** que treballen en les programacions culturals, coneguin a les persones joves i puguin generar **espais d'escolta i intercanvi** que permetin incorporar la seva realitat i canviar maneres de fer i programar.

Reconeixement a la participació

Un dels aspectes clau és la **recompensa o el reconeixement** de la participació. Aquest fet s'ha plantejat en diversos moments i es demana claredat. Es tracta de potenciar tot el valor afegit d'un

projecte que **ofereix experiències** concretes però també pensar que les persones joves poden valorar tenir **promocions** per a veure espectacles per a elles o els seus amics, que l'experiència pugui ser considerada com a part del **currículum formatiu** i, finalment, valorar recompenses de tipus **material**.

Professionalització

Finalment, en diversos moments i amb persones que estan desenvolupant un **itinerari formatiu i professional vinculat a la cultura**, s'ha plantejat que allò que es demana en els processos de participació impliquen una **tasca professional**. Per això, s'ha demanat clarificar si hi pot haver o no una remuneració i també s'ha proposat crear una prova pilot que permeti contractar a un grup de joves per a desenvolupar la programació cultural i valorar els seus impactes respecte les programacions habituals.

Què esperen les persones joves dels espais de participació cultural?

Que es faci difusió de la seva existència més enllà dels interessats.

Que l'espai generi un ambient de comoditat i d'expressió lliure, que faciliti la generació de vincles i que s'adapti al ritme del grup.

Que ofereixi moments de capacitació i/o formació vinculada al mateix desenvolupament del projecte.

Que permeti conèixer l'ecosistema cultural i creadors de Girona.

Que hi hagi un reconeixement a la participació (formació, descomptes, econòmica, etc).

Que hi hagi una figura de mentoratge i/o acompanyament.

Que treballi el compromís de la participació amb visió temporal a mitjà termini i amb activitats concretes.

Que s'arrelari al territori i que es relacioni amb agents de l'entorn.

Que generi espais d'escolta mútua amb la resta de professionals de l'equipament, festival, etc que impulsa l'espai de participació.

Que abordi el repte de la professionalització en el món de la cultura.

VEU 4. **Experiències** **inspiradores**

Projectes i experiències

Fitxes breus amb 49 experiències i projectes de participació cultural i joves agrupades segons possibles interessos a treballar

Programació i curadoria cultural.

Creació jove.

Públics actius.

Governança i participació.

Creació col·laborativa i comunitària.

Entorns escolars.

Mediació cultural.

Generació de xarxes i ecosistema.

Comunicació i periodisme.

En aquest quart apartat, es recullen experiències pràctiques al voltant de la cultura i la participació juvenil.

L'ordre de les experiències parteix d'una classificació de possibles interessos professionals, en les quals es situa en primer lloc, aquelles experiències vinculades a la programació cultural. Alhora, s'obre el ventall a altres experiències de participació per tal que la inspiració pugui ser major i sabent que hi ha elements metodològics compartits entre diverses formes de participació.

Es pretén que la consulta d'aquest apartat sigui oberta i flexible perquè cada persona lectora pugui investigar aquelles experiències que més l'interessen en funció del seu encàrrec, visió o missió cultural.

Nom	Teen Ambassadors across Europe
El pots mirar si:	T'interessen els projectes de programació cultural amb persones joves.
Àmbit geogràfic	Diversos països d'Europa.
Qui impulsa	Theatre European Engagement Network.
Des de quan es fa	Sense especificar.
Àmbit artístic	Teatre.
Rol de la gent jove	Ambaixadora, programadora.
Web	http://teentheatreetwork.eu/what-is-t-e-e-n/

Nom	Reteena. Festival Audiovisual Jove
El pots mirar si:	T'interessa la programació cultural i la creació amb joves.
Àmbit geogràfic	Barcelona.
Qui impulsa	Reteena.
Des de quan es fa	2019.
Àmbit artístic	Cinema i audiovisual.
Rol de la gent jove	Gestora, organitzadora, programadora, creadora.
Web	www.reteena.com

Nom	Moving Cinema
El pots mirar si:	T'interessa la programació cultural amb joves, la creació jove, la promoció d'espectadors actius, etc.
Àmbit geogràfic	Europa.
Qui impulsa	A Bao A Qu.
Des de quan es fa	2014.
Àmbit artístic	Cinema.
Rol de la gent jove	Espectadora, creadora, programadora.
Web	http://movingcinema.eu/ca/

Nom	RBLS
El pots mirar si:	T'interessa la programació adreçada a les persones joves i la creació jove.
Àmbit geogràfic	Barcelona.
Qui impulsa	RBLS.
Des de quan es fa	2017.
Àmbit artístic	Arts escèniques.
Rol de la gent jove	Espectadora, creadora.
Web	https://www.rbls.cat/

Nom	Com seria un festival de pensament jove?
El pots mirar si:	T'interessa implicar a persones joves en el comissariat i muntatge de festivals.
Àmbit geogràfic	Barcelona.
Qui impulsa	CCCb, La Sullivan.
Des de quan es fa	2021.
Àmbit artístic	Pensament i assaig.
Rol de la gent jove	Comissària, gestora.
Web	https://www.lasullivan.org/ca/com-seria-un-festival-de-pensament-i-assaig-jove/

Nom	Festival Z
El pots mirar si:	T'interessa la programació cultural amb joves i la creació jove.
Àmbit geogràfic	Girona.
Qui impulsa	Festival Z.
Des de quan es fa	2021.
Àmbit artístic	Arts escèniques.
Rol de la gent jove	Gestora, comunicadora, creadora, espectadora.
Web	https://www.festivalz.org/

Nom	Maletas Viejas
El pots mirar si:	T'interessa la programació cultural amb joves, la creació jove, la promoció d'espectadors actius, etc.
Àmbit geogràfic	Barcelona.
Qui impulsa	Maletas Viejas.
Des de quan es fa	2018.
Àmbit artístic	Diversos.

Rol de la gent jove	Organitzadora, programadora, comunicadora, etc.
Web	https://www.instagram.com/maletasviejas/

Nom	POC (Participació, Oci i Experimentació Cultural)
El pots mirar si:	T'interessa la participació juvenil, la programació cultural amb joves i la creació jove.
Àmbit geogràfic	L'Hospitalet.
Qui impulsa	Ajuntament de l'Hospitalet.
Des de quan es fa	Sense especificar.
Àmbit artístic	Diversos.
Rol de la gent jove	Espectadora, programadora.
Web	http://www.joentutlh.cat/178729_1.aspx?id=1

Nom	La Nau Espai de Creació
El pots mirar si:	T'interessa la participació juvenil, la programació cultural amb joves, l'impuls a la creació jove.
Àmbit geogràfic	Vilafranca del Penedès.
Qui impulsa	Ajuntament de Vilafranca del Penedès.
Des de quan es fa	Sense especificar.
Àmbit artístic	Diversos.
Rol de la gent jove	Espectadora, programadora, creadora.
Web	http://www.joentutlh.cat/178729_1.aspx?id=1

Nom	Teatrápame
El pots mirar si:	T'interessa la participació juvenil.
Àmbit geogràfic	Murcia.
Qui impulsa	Teatre Municipals de Murcia.
Des de quan es fa	2021.
Àmbit artístic	Arts escèniques.
Rol de la gent jove	Espectadora, programadora.
Web	http://www.teatrocircomurcia.es/noticias/noticia/348/title/tcm-news/last/0/tcm/0

Nom	Grups de joves
El pots mirar si:	T'interessen els projectes i les activitats dirigides a les adolescents i joves.
Àmbit geogràfic	Barcelona.
Qui impulsa	MACBA.

Des de quan es fa	2021.
Àmbit artístic	Arts contemporànies.
Rol de la gent jove	Espectadora, creadora.
Web	https://www.macba.cat/ca/exposicions-activitats/activitats/grup-joves

Nom	Cancha Libre
El pots mirar si:	T'interessen els projectes i les activitats dirigides a les adolescents i joves.
Àmbit geogràfic	Bilbao.
Qui impulsa	Sala Rekalde.
Des de quan es fa	2020.
Àmbit artístic	Arts contemporànies.
Rol de la gent jove	Espectadora, creadora.
Web	http://salarekalde.bizkaia.net/educacion/?opcion=detalle&id=51&idEventEduca=633

Nom	Place des Arts
El pots mirar si:	T'interessen els projectes i les activitats dirigides a les adolescents i joves.
Àmbit geogràfic	Montreal (França).
Qui impulsa	Place de les Arts.
Des de quan es fa	Sense especificar.
Àmbit artístic	Diversos.
Rol de la gent jove	Espectadora, creadora.
Web	https://placedesarts.com/fr/art-en-soi/programme-education/programme-scolaire/ateliers-sortie-culturelle

Nom	El Mot Jove
El pots mirar si:	T'interessen els projectes i les activitats dirigides a les adolescents i joves.
Àmbit geogràfic	Olot i Girona.
Qui impulsa	Festival Mot.
Des de quan es fa	Sense especificar.
Àmbit artístic	Literatura.
Rol de la gent jove	Espectadora.
Web	https://placedesarts.com/fr/art-en-soi/programme-education/programme-scolaire/ateliers-sortie-culturelle

Programa Educativo GIRA	
Nom	Programa Educativo GIRA
El pots mirar si:	T'interessen els projectes i les activitats dirigides a les adolescents i joves.
Àmbit geogràfic	Madrid.
Qui impulsa	Museo Reina Sofía.
Des de quan es fa	Sense especificar.
Àmbit artístic	Literatura.
Rol de la gent jove	Espectadora.
Web	https://placedesarts.com/fr/art-en-soi/programme-education/programme-scolaire/ateliers-sortie-culturelle

Eh! Taller per a joves	
Nom	Eh! Taller per a joves
El pots mirar si:	T'interessen els projectes i les activitats dirigides a les adolescents i joves.
Àmbit geogràfic	Barcelona.
Qui impulsa	CCCB.
Des de quan es fa	2021.
Àmbit artístic	Diversos.
Rol de la gent jove	Creadora.
Web	https://www.cccb.org/ca/cicles/fitxa/eh/233934

EdHack Krea Girona	
Nom	EdHack Krea Girona
El pots mirar si:	T'interessa veure idees de projectes de joves per vincular cultura i educació.
Àmbit geogràfic	Girona.
Qui impulsa	Ajuntament de Girona i la Fundació Jaume Bofill.
Es va celebrar:	2019.
Àmbit artístic	Diversos.
Rol de la gent jove	Creació d'idees.
Web	https://girona.edhack.cat/

Els Malnascuts	
Nom	Els Malnascuts
El pots mirar si:	Vols impulsar la creació jove.
Àmbit geogràfic	Barcelona.
Qui impulsa	Sala Beckett.
Des de quan es fa	2014.
Àmbit artístic	Arts escèniques.
Rol de la gent jove	Creadora.
Web	https://www.salabeckett.cat/laboratori/els-malnascuts-3/

Nom	Equipa Sub21
El pots mirar si:	Vols impulsar la creació jove.
Àmbit geogràfic	Móstoles.
Qui impulsa	Centro de Arte Dos de Mayo.
Des de quan es fa	2018.
Àmbit artístic	Diverses
Rol de la gent jove	Creadora.
Web	https://ca2m.org/es/jovenes/equipo-sub21

Nom	BaumannLab
El pots mirar si:	Vols impulsar la creació jove.
Àmbit geogràfic	Terrassa.
Qui impulsa	Ajuntament de Terrassa.
Des de quan es fa	2008.
Àmbit artístic	Diversos.
Rol de la gent jove	Creadora.
Web	https://www.baumannlab.cat/

Nom	Microresidencias artístiques
El pots mirar si:	Vols impulsar la creació jove.
Àmbit geogràfic	Badajoz.
Qui impulsa	Asociación Cultural y Juvenil Sambrona.
Des de quan es fa	2016.
Àmbit artístic	Diversos.
Rol de la gent jove	Creadora.
Web	https://microresidenciasartisticas.com/

Nom	Rendija
El pots mirar si:	Vols impulsar la creació jove i t'interessa la mediació cultural.
Àmbit geogràfic	Madrid.
Qui impulsa	"CCC Conde duque Madrid i "demusea".
Des de quan es fa	2021.
Àmbit artístic	Arts contemporànies.
Rol de la gent jove	Creadora.
Web	https://www.instagram.com/eraespaicultural/

Nom	Cercles
El pots mirar si:	Vols impulsar la creació jove i t'interessa la mediació cultural.

Àmbit geogràfic	Valencia.
Qui impulsa	CCCC (Valencia), el MACA (Alicante), Menador espai cultural (Castelló).
Des de quan es fa	2020.
Àmbit artístic	Arts contemporànies.
Rol de la gent jove	Creadora.
Web	https://www.consorcimuseus.gva.es/centro-del-carmen/convocatorias/cercles-convocatoria-de-mediacion-cultural/?lang=es

Nom	inspira-espira
El pots mirar si:	Vols impulsar la creació jove i t'interessa la mediació cultural.
Àmbit geogràfic	Madrid.
Qui impulsa	Hablarenarte.
Des de quan es fa	2021.
Àmbit artístic	Arts contemporànies.
Rol de la gent jove	Creadora.
Web	http://www.hablarenarte.com/es/proyecto/id/inspira-espira-investigacion-creativa-con-adolescencia

Nom	La Volta
El pots mirar si:	T'interessa la creació jove i la generació de xarxes i ecosistemes culturals.
Àmbit geogràfic	Girona.
Qui impulsa	La Volta.
Des de quan es fa	2014.
Àmbit artístic	Arts i artesanía.
Rol de la gent jove	Gestora, programadora, creadora, comunicadora, etc.
Web	https://www.femlavolta.cat/

Nom	Era Espai Cultural
El pots mirar si:	T'interessa la creació jove, la generació de xarxes, ecosistemes culturals i l'autogestió.
Àmbit geogràfic	Girona.
Qui impulsa	L'Era Espai Cultural.
Des de quan es fa	2021.
Àmbit artístic	Arts escèniques, Circ, Clown, etc.
Rol de la gent jove	Gestora, programadora, creadora, comunicadora, etc.
Web	https://www.instagram.com/eraespaiacultural/

Nom	Kasal de Joves de Roquetes
El pots mirar si:	T'interessa impulsar la gestió participativa amb persones joves.
Àmbit geogràfic	Barcelona.
Qui impulsa	Associació Juvenil Sociocultural Rokat Project.
Des de quan es fa	1992.
Àmbit artístic	Diversos.
Rol de la gent jove	Gestora, creadora, programadora, etc.
Web	https://kasaljovesroquetes.wordpress.com/

Nom	Espai Jove Escorxador
El pots mirar si:	T'interessa impulsar la gestió participativa amb persones joves.
Àmbit geogràfic	Palau-Solità i Plegamans.
Qui impulsa	Ajuntament de Palau-Solità i Plegamans.
Des de quan es fa	2008.
Àmbit artístic	Sense especificar.
Rol de la gent jove	Gestora, programadora, etc.
Web	http://espaijoveescorxador.cat/

Nom	Venta pa'ka (VPK)
El pots mirar si:	T'interessa impulsar la gestió participativa amb persones joves.
Àmbit geogràfic	Sant Boi.
Qui impulsa	Fundació Marianao.
Des de quan es fa	2006.
Àmbit artístic	Diversos.
Rol de la gent jove	Gestora, programadora, avaluadora.
Web	http://vpk.cat/

Nom	Stalkers
El pots mirar si:	Si t'interessa implicar a persones joves en la curadoria i la governança participativa.
Àmbit geogràfic	Catalunya.
Qui impulsa	SÂLMON< FESTIVAL, Sismògraf , FiraTàrrrega i el Festival TNT.
Des de quan es fa	Sense especificar.
Àmbit artístic	Arts escèniques i vives.
Rol de la gent jove	Curadora, gestora.
Web	https://www.sismografot.cat/_2021-busquem-stalkers/

Nom	Ancesa Jove
El pots mirar si:	T'interessa impulsar o potenciar la participació juvenil en l'organització d'activitats culturals i artístiques.
Àmbit geogràfic	Segrià.
Qui impulsa	Ancesa Jove i SCJ del Consell Comarcal del Segrià.
Des de quan es fa	2015.
Àmbit artístic	Diversos.
Rol de la gent jove	Gestora, programadora, etc.
Web	http://www.joventut.info/bonespractiques/projecte/ancesa-jove/

Nom	Espais, Temps, Veus / Baules
El pots mirar si:	T'interessa impulsar o potenciar la participació juvenil en l'organització d'activitats culturals i artístiques i experimentar nous modes de relació i vincles entre joves i equipaments culturals.
Àmbit geogràfic	Barcelona.
Qui impulsa	A Bao A Qu.
Des de quan es fa	2021.
Àmbit artístic	Diversos.
Rol de la gent jove	Gestora, creadora, programadora, espectadora, etc
Web	https://www.abaoaqu.org/ca/post-diari/espais-temps-veus-els-i-les-joves-als-equipaments-culturals-de-la-ciutat

Nom	Viatge a Mart
El pots mirar si:	T'interessa impulsar o potenciar la participació juvenil en l'organització d'activitats culturals i artístiques.
Àmbit geogràfic	Barcelona.
Qui impulsa	CCCB, Edicions Poncianes, Punt de referència i La Sullivan.
Des de quan es fa	2021.
Àmbit artístic	Literatura, Pensament.
Rol de la gent jove	Creadora, pensadora, divulgadora.
Web	https://www.lasullivan.org/ca/viatge-a-mart/

Nom	#NovaVeu
El pots mirar si:	Vols implicar a persones joves en el periodisme cultural, la comunicació i la difusió.
Àmbit geogràfic	Catalunya.
Qui impulsa	Recomana.cat.
Des de quan es fa	2016.
Àmbit artístic	Arts escèniques.

Rol de la gent jove	Periodista, crític i prescriptora.
Web	https://novaveu.recomana.cat/

Nom	
Ambaixadors culturals	
El pots mirar si:	Vols implicar a persones joves en el periodisme cultural, la comunicació i la difusió.
Àmbit geogràfic	Cardedeu.
Qui impulsa	Ajuntament de Cardedeu i diversos centres educatius de secundària.
Des de quan es fa	2017.
Àmbit artístic	Arts escèniques.
Rol de la gent jove	Periodista, crític i prescriptora.
Web	https://novaveu.recomana.cat/

Nom	
Firart Market	
El pots mirar si:	T'interessa l'artesanía i la creació jove.
Àmbit geogràfic	Barcelona.
Qui impulsa	Fir art Market.
Des de quan es fa	2021.
Àmbit artístic	Artesanía.
Rol de la gent jove	Gestora, creadora.
Web	https://www.instagram.com/firart_market/

Nom	
Tots Dansen (Mercat de Les Flors)	
El pots mirar si:	T'interessen els processos de creació col·laboratius en entorns educatius.
Àmbit geogràfic	Catalunya.
Qui impulsa	Mercat de Les Flors.
Des de quan es fa	2012.
Àmbit artístic	Dansa i arts escèniques.
Rol de la gent jove	Creadora.
Web	https://mercatflors.cat/projecte-tots-dansen/

Nom	
En Residència. Creadors als Instituts de Barcelona	
El pots mirar si:	T'interessen els processos de creació col·laboratius en entorns educatius.
Àmbit geogràfic	Barcelona.
Qui impulsa	ICUB (Institut de Cultura de Barcelona).
Des de quan es fa	2009.
Àmbit artístic	Diversos.

Rol de la gent jove	Creadora.
Web	https://www.enresidencia.org/

Nom	AraArt
El pots mirar si:	T'interessen els processos de creació col·laboratius en entorns educatius.
Àmbit geogràfic	Catalunya.
Qui impulsa	Departament d'Educació Generalitat de Catalunya.
Des de quan es fa	sense especificar.
Àmbit artístic	Diversos.
Rol de la gent jove	Creadora.
Web	https://educacio.gencat.cat/ca/arees-actuacio/centres-serveis-educatius/programes-innovacio-pedagogica/educacio-infantil-primaria-secundaria-batxillerat/ara-art/

Nom	[TERRAoasi] Art i Educació Lab
El pots mirar si:	T'interessen els processos de creació col·laboratius en entorns educatius.
Àmbit geogràfic	Terrassa.
Qui impulsa	Serveis municipals d'Educació, Cultura i Joventut de l'Ajuntament de Terrassa.
Des de quan es fa	2016.
Àmbit artístic	Diversos.
Rol de la gent jove	Gestora i creadora.
Web	https://terraoasi.wordpress.com/terra-oasi/

Nom	Zona Intrussa
El pots mirar si:	T'interessen els processos de creació col·laboratius en entorns educatius.
Àmbit geogràfic	Mataró.
Qui impulsa	MAC (Mataró Art Contemporani).
Des de quan es fa	2007.
Àmbit artístic	Art contemporani.
Rol de la gent jove	Creadora.
Web	https://www.mataroartcontemporani.cat/posts_edicions/zona-intrusa-14/

Nom	
Projecte Planters de ConArte Internacional	
El pots mirar si:	Vols formar-te en pedagogies de l'art i/o t'interessen els processos de creació col·laboratius en entorns educatius.
Àmbit geogràfic	Girona.
Qui impulsa	ConArte Internacional.
Des de quan es fa	Sense especificar.
Àmbit artístic	Diversos.
Rol de la gent jove	Creadora.
Web	https://www.conarteinternacional.net/

Nom	
Escoles Tàndem	
El pots mirar si:	Vols que les arts siguin vertebradores de la innovació pedagògica d'un centre educatiu.
Àmbit geogràfic	Catalunya.
Qui impulsa	Fundació Catalunya La Pedrera.
Des de quan es fa	Sense especificar.
Àmbit artístic	Diversos.
Rol de la gent jove	Creadora.
Web	https://www.fundaciocatalunya-lapedrera.com/ca/escoles-tandem

Nom	
Cantània	
El pots mirar si:	Vols introduir el cant coral com a projecte a un centre educatiu.
Àmbit geogràfic	Catalunya.
Qui impulsa	Auditori de Barcelona.
Des de quan es fa	2001.
Àmbit artístic	Cant Coral.
Rol de la gent jove	Creadora.
Web	https://www.auditori.cat/ca/cantania-_cat

Nom	
Projecte A Tempo, de la Fundació Ciutat Invisible	
El pots mirar si:	Vols introduir les arts escèniques com a projecte a un centre educatiu.
Àmbit geogràfic	Girona.
Qui impulsa	Fundació Ciutat Invisible i Temporada Alta.
Des de quan es fa	2017.
Àmbit artístic	Arts escèniques.
Rol de la gent jove	Espectadora, creadora.
Web	https://www.ciutatinvisible.org/a-tempo/

Nom	Cinema en curs i Fotografia en Curs
El pots mirar si:	T'interessen els processos de creació col·laboratius en entorns educatius i la relació dels centres amb el seu entorn.
Àmbit geogràfic	Catalunya, Estat, Alemanya, Mèxic, Xile.
Qui impulsa	A Bao A Qu.
Des de quan es fa	2005 i 2012.
Àmbit artístic	Cinema, Fotografia.
Rol de la gent jove	Creadora, espectadora, pensadora.
Web	https://www.abaoaqu.org/ca/node/65/ https://www.abaoaqu.org/ca/fotografia-en-curs

Nom	FlipArt
El pots mirar si:	T'interessa la difusió de les experiències, trajectòries i oficis de la cultura i les arts escèniques i visuals.
Àmbit geogràfic	Barcelona.
Qui impulsa	Diputació de Barcelona.
Des de quan es fa	2013.
Àmbit artístic	Arts escèniques i visuals.
Rol de la gent jove	Espectadora.
Web	https://www.diba.cat/es/web/oda/flipart

Nom	Pedagogia de l'Espectacle
El pots mirar si:	Vols que alumnes de primària i secundària puguin veure espectacles de teatre, cinema, música o dansa.
Àmbit geogràfic	Terrassa - Catalunya.
Qui impulsa	Fundació Torre del palau.
Des de quan es fa	1980.
Àmbit artístic	Arts escèniques, dansa, música, cinema.
Rol de la gent jove	Espectadora.
Web	https://www.torredelpalau.org/

Nom	Xarxa Art-i-Barri
El pots mirar si:	T'interessa l'art i la cultura comunitària.
Àmbit geogràfic	Barcelona.
Qui impulsa	Xarxa Art-i-Barri.
Des de quan es fa	2001.
Àmbit artístic	Diversos.
Rol de la gent jove	Co-creadora.
Web	https://artibarriblog.wordpress.com/

Tancament

Principals idees de l'estudi

La joventut és una **construcció social** i un moment del cicle vital que es basa en una diversitat de condicions, situacions i interessos cada cop més àmplia.

Les persones **joves practiquen cultura** més enllà de les jerarquies del món adult, transiten entre els entorns físics i virtuals i allò que busquen és la relació amb els altres i la descoberta de noves maneres d'estar, fer i ser al món.

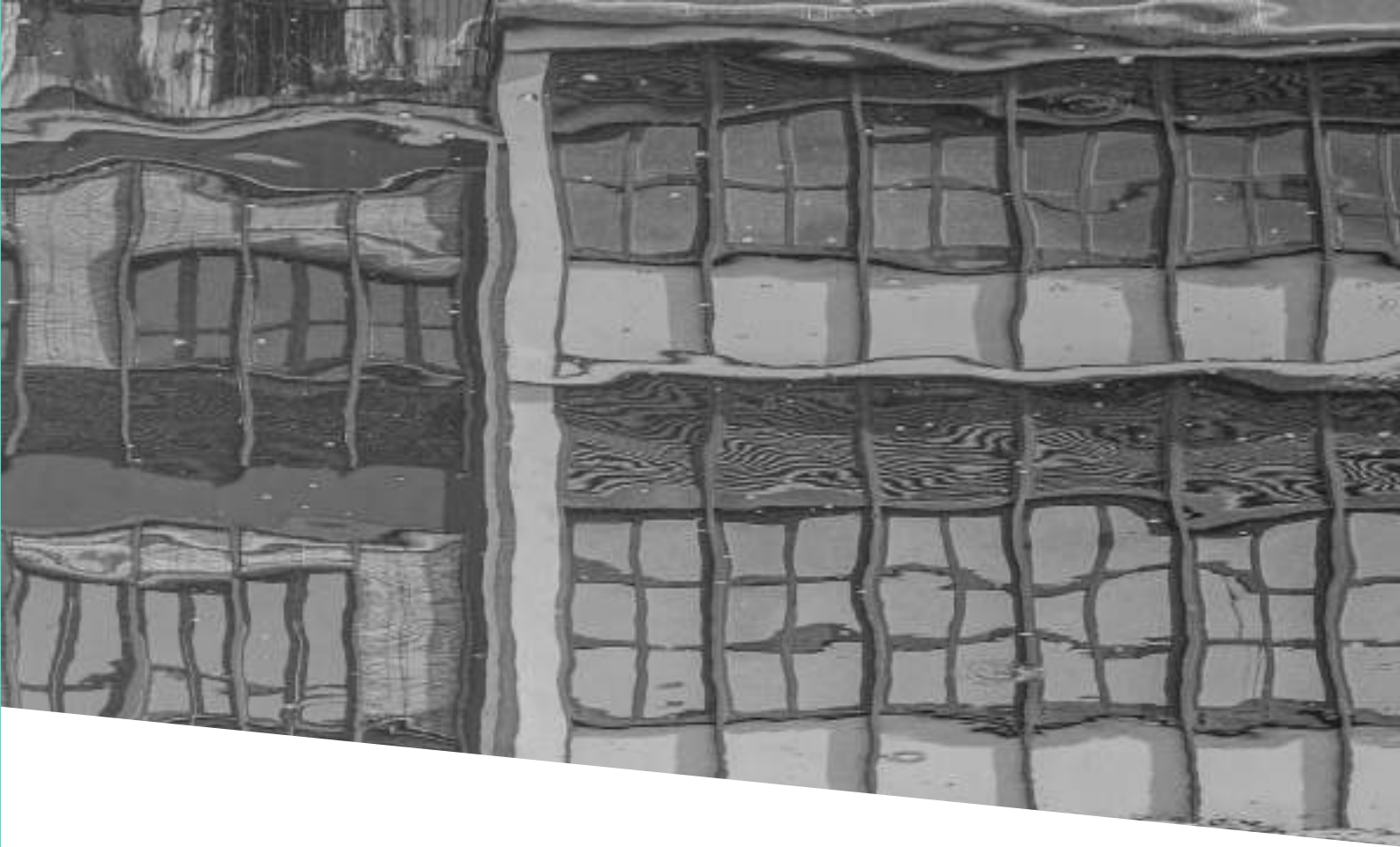
Les accions o projectes culturals participatius s'han d'entendre com una contribució als **itineraris culturals** i a les **trajectòries vitals** de les persones joves.

Les pràctiques culturals estan condicionades per **factors socials** i qualsevol acció participativa serà una acció contra la desigualtat estructural.

La **distància entre joves i institucions culturals** només es pot reduir a través de generar espais d'escolta mútua i de decisió conjunta.

Participar passa per **apropiar-se** del projecte i poder decidir què i com es programa, com és l'espai i quines dinàmiques si poden donar, com es decideix i es gestiona el pressupost, etc.

El jovent pot ser **agent actiu** per a canviar les maneres de fer de les institucions i iniciatives culturals.

La voluntat de l'estudi és fonamentar la participació juvenil en les programacions culturals en el marc de les diverses maneres de participar en la vida cultural que poden tenir les persones joves.

En aquest sentit, cal que el tancament s'entengui més com un impuls l'acció i no com unes conclusions finals. Alhora, cada lectura particular podrà extreure idees globals i transversals.

Per això, aquest apartat situa un punt de partida per a la participació de les persones joves en les programacions culturals i ofereix una síntesi de les idees principals que han aparegut al llarg de l'estudi.

Bloc 1. Un punt de partida per a la participació de les persones joves en les programacions culturals

A partir de tot el treball realitzat i combinant les diverses veus presentades, s'ofereix una proposta per a **concebre i enfocar la participació cultural de la gent jove en les programacions culturals**.

Cal entendre que les persones participen si poden cobrir una **necessitat** vital, desplegar un **interès** particular, desenvolupar **capacitats** personals, de relació, d'expressió i/o creació o **d'implicació** en el seu entorn més immediat.

Habitualment, els **models de participació** es dibuixen a partir d'una **escala jeràrquica**, formada per graons que agrupen les activitats o processos en funció del grau d'implicació i de la capacitat de

decisió i execució que hi tenen les persones.

En l'àmbit de la cultura i havent fet tot el recorregut de l'estudi, pot resultar més suggerent pensar en **esferes** que agrupen un conjunt de pràctiques que es poden **relacionar** i **entrecreuar** entre si.

La visió per esferes permet enfocar la pràctica des d'una **major complexitat** en l'oferiment d'experiències de participació d'accés i democratització, de creació i democràcia cultural i de governança i sobirania cultural. Així mateix, s'obre la possibilitat que una iniciativa de programació cultural desenvolupi alhora, diferents **accions en les diverses esferes**.

Cal considerar que es planteja una proposta per a que sigui treballada a la pràctica i que es puguin posar en joc les **potencialitats**, les **contradiccions** i els **conflictes**. Perquè obrir espais per a la participació implica **distribuir el poder**, trobar **noves formes de relació** i saber **decidir i executar de manera col·lectiva**.

Esfera 1. L'elecció

La primera esfera seria aquella en la qual la persona pot **escollir** quina proposta vol gaudir a partir d'una programació que ofereix un agent cultural del seu entorn i, evidentment, assistir-hi com a espectador. En aquesta esfera, és clau reflexionar al voltant dels elements que porten a l'elecció d'una proposta o d'una altra.

Esfera 2. L'opinió

A la segona esfera, hi trobem aquelles accions que recullen la **opinió** dels espectadors al voltant de la programació oferta i els seus interessos de futur (valoracions individuals, trobades col·lectives) i també aquells que permeten detectar propostes concretes de programació (tria, votacions o enquestes de propostes).

Esfera 3. Processos de creació

A la tercera esfera, podem situar-hi aquells projectes que impliquen a la persona en el **procés de creació artística** (processos educatius, col·laboratius o comunitaris) o que li demanen un rol actiu en algun moment de la producció (visita dels assajos, converses o trobades pre o post funció, xerrades públiques amb artistes, etc). En aquesta esfera, també hi podem encabir quan es treballa amb **creadores del territori** ser programades en propostes d'agents culturals a través d'obres de creació pròpia o per encàrrec.

Esfera 4. Processos no continuats

A la quarta esfera, hi podem situar totes les pràctiques que obren **processos de participació no continuats** i per a treballar qüestions o línies clau d'una proposta cultural (línies de programació, programa d'usos d'equipaments, pla estratègic, etc).

Esfera 5. Processos continus

A la cinquena esfera podem situar-hi aquells **processos de participació continuats** i que impliquen a les persones en la creació de part o de tota l'activitat de la proposta cultural (programació, organització, gestió, avaluació, etc) però sense entrar en la governança global del projecte o a modificar la seva titularitat privada o pública.

Esfera 6. Autoorganització i/o gestió comunitària

La sisena esfera hi situem aquelles propostes **autoorganitzades o de gestió comunitària** en les quals els agents socials, culturals, etc i col·lectius i persones generen plataformes democràtiques que gestionen directament, amb presència o no de professionals, qualsevol recurs, procés o proposta cultural.

Bloc 2. Principals idees de l'estudi

A continuació, es situen les principals idees que es poden desprendre d'una lectura global de l'estudi. Com s'ha apuntat a la introducció d'aquest apartat, les conclusions finals seran en funció de cada persona que el llegeixi.

La joventut és una construcció social

Com s'ha pogut constatar al llarg de l'estudi, la joventut és una **etapa vital** que es defineix pel context de cada moment i, per tant, es troba en constant **canvi**. Per aquest motiu, les persones que vulguin treballar amb gent jove, han d'evitar caure en la **homogeneïtzació** i han d'estar disposades a acollir la **diversitat** entenent que cada **trajectòria** i **situació** vital dóna forma als **interessos** i **pràctiques** culturals.

Els factor social de les pràctiques culturals

La **classe social**, la **trajectòria** vital, els processos **educatius** viscuts, l'entorn familiar i territorial, els **contextos** socioeconòmics, etc. **condicionen** tant els **interessos** i les **pràctiques** culturals de les persones joves com la seva relació amb el conjunt de propostes culturals del seu entorn. Per això, qualsevol programa, projecte o acció ha d'entendre's com una política contra la **desigualtat estructural** i per a **democratitzar les institucions**, i també, com una lluita per construir una cultura de proximitat capaç d'acollir i potenciar les **diversitats**.

Entendre les pràctiques culturals de les persones joves

Com s'ha pogut constatar, els joves practiquen cultura i ho fan trencant les **jerarquies de valor** del món adult, **transitant** entre els entorns físic i digital i buscant la **desconnexió** de la vida quotidiana, la **relació** tant amb els grups d'iguals com amb els diferents i la **descoberta** de noves maneres d'estar, ser i fer al món. La participació juvenil, posa **en qüestió l'hegemonia** present en les polítiques, estudis i projectes culturals i en planteja una necessària **revisió i transformació**.

Un context d'oportunitat

La **diversitat d'agents** culturals, la predisposició de **dispositius juvenils** i les **experiències incipients** de participació i programació a Girona, representen una oportunitat que es suma a una tendència tant local com global cap al treball cultural amb les persones joves. Cal crear **espais de trobada**, **intercanvi** i **treball** compartit entre els projectes de participació que es vagin desenvolupant.

Escolta i decisió mútua

La **distància** entre les persones joves i la programació cultural de Girona es dona en les dues direccions. Els elements que hi entren en joc coincideixen a una banda i l'altra. Però, més enllà de millorar la comunicació, de reduir els preus de les entrades, de programar propostes mediàtiques o d'impulsar activitats i projectes paral·lels, cal crear **espais d'escolta mútua** entre les persones joves i l'ecosistema cultural. Aquesta mena d'espais han de ser **oberts**, **flexibles** i en **construcció permanent**.

Contribuir als itineraris vitals

Les experiències culturals van donant forma a la vida de les persones joves i poden actuar com a **antidestí** i com a part del **camí** en construcció. Per això, la participació en la programació cultural pot ser entesa com a part de l'**itinerari vital d'una persona** i com una **experiència significativa** que permet desenvolupar **interessos, gustos i criteris culturals**, que aprofundeixi en l'autorealització i l'autonomia, que desplegui les **capacitats** relacionals i creatives, que vinculi amb l'**entorn**, que permeti teixir relacions amb altres i que possibiliti contribuir a la vida col·lectiva. Per a fer-ho, cal una **aliança ferma** entre els ecosistemes culturals, els educatius i de joventut.

Participar és poder-se apropiat d'una programació

La **diversitat** és constitutiva del treball amb les persones joves i la participació cultural va més enllà de l'anomenat **consum cultural**. Els agents culturals han de situar-se en una visió complexa de la participació i apostar per a generar pràctiques diverses que permetin a les persones joves **apropriar-se** de les seves programacions. Dit d'altra manera, cal que les programacions culturals siguin espais del jovent.

Les persones joves com a actius culturals

La participació en la programació s'ha d'entendre com una concreció del **dret a la participació en la vida cultural** de les persones. Per això, cal reconèixer l'agència cultural de les persones joves i posar en valor les seves maneres de fer cultura per tal que aquestes contribueixin a generar un **canvi en les maneres** de fer de les institucions i les iniciatives culturals.

Bibliografia

Ardevol, C. [Clara]. (2018). Jaume Funes: 'L'adolescència és una sala d'espera que per a alguns es converteix en una sala d'estar'. Vilaweb.cat

<https://www.vilaweb.cat/noticies/jaume-funes-ladolescencia-es-una-sala-despera-que-per-alguns-es-converteix-en-una-sala-destar/>

bissap (2018). Mapa Cultural de Girona. <https://web.girona.cat/cultura/mapa>

CoNCA, (2020). Factors que incideixen en la participació cultural de la gent jove de Catalunya. CoNCA <https://conca.gencat.cat/web/.content/arxius/publicacions/IC20-Joves-WEB.pdf>

CoNCA, (2016). La participació cultural de la joventut catalana 2001-2015

Conca. CoNCA https://conca.gencat.cat/ca/detall/publicacio/IC12_Nova-Publicacio

Font, J. ; Ojeda, E, Oliveras, X. ; Urbano, X [VVAA, Nativa]. (2016). Apunts per a pensar en la sobirania cultural. Nativa. <https://nativa.cat/2016/10/apunts-per-pensar-en-la-sobirania-cultural/>

Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona (ICUB). (2020). Resum Executiu. Enquesta de participació i necessitats culturals de Barcelona. Ajuntament de Barcelona. https://barcelonadadescultura.bcn.cat/wp-content/uploads/2020/02/EngCultura2019_ResumExecutiu-1.pdf

Interacció (2020, 7 d'agost). El drets culturals i el canvi que necessiten. Interacció <https://interaccio.diba.cat/CIDOC/blogs/2020/drets-culturals-canvi-que-necessiten>

Interacció (2021, 20 d'octubre). Les joves prenen la paraula. Les escoltem?. Interacció <https://interaccio.diba.cat/blogs/2021/10/joves-cultura>

Montes, P. [Pep]. (2021, 11 d'abril). I si el problema fos la paraula? (I). Polièdrica.

<https://www.google.com/url?q=https://www.poliedrica.cat/i-si-el-problema-fos-la-paraula-i/>

Montes, P. [Pep]. (2021, 16 d'abril). I si el problema fos la paraula? (II). Polièdrica.

<https://www.poliedrica.cat/i-si-el-problema-fos-la-paraula-segona-part/>

Núñez, V., (1999). Pedagogía Social: cartas para navegar en el nuevo milenio. Buenos Aires, Argentina: Santillana.

Versebrant (2019, 9 de juliol). [Versebrant] Entrevista a Pablo del Río. Sobre arte, educación y psicología. Youtube. <https://www.youtube.com/watch?v=0aAf6rA1TLI>

La propietat intel·lectual dels materials generats en el desenvolupament del servei objecte d'aquest contracte, serà totalment i exclusiva de l'Ajuntament de Girona, inclosa la documentació generada en qualsevol suport i format. Els productes i subproductes derivats no podran ser utilitzats sense permís explícit. L'entitat o empresa adjudicatària podrà fer ús d'aquests, ja sigui com a referència o com a base de futurs treballs, sempre que compti per a això amb l'autorització expressa, per escrit, de l'Ajuntament de Girona.

L'entitat o empresa adjudicatària accepta expressament que els drets d'explotació dels materials derivats d'aquest plec corresponen únicament i exclusiva a l'Ajuntament de Girona. Així doncs, Tramoia Produccions Culturals cedeix, amb caràcter d'exclusivitat, la totalitat dels drets d'explotació dels treballs objecte d'aquest plec, inclosos els drets de comunicació pública, reproducció, transformació o modificació i qualsevol d'altre dret susceptible de cessió en exclusiva, d'acord amb la legislació sobre drets de propietat intel·lectual.

Gestió del projecte:

Elaboració de la diagnosi:

Amb el suport de:

PECT Indústries Culturals i Creatives de Girona i el seu entorn territorial.
Projecte cofinançat en un 50% pel Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER) de la Unió Europea
i en un 25% per la Diputació de Girona.